

**KOMISIJAS REGULA (ES) 2015/1222**  
**(2015. gada 24. jūlijs),**  
**ar ko izveido jaudas piešķiršanas un pārslodzes vadības vadlīnijas**  
**(Dokuments attiecas uz EEZ)**

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Regulu (EK) Nr. 714/2009 par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi tīklam elektroenerģijas pārrobežu tirdzniecībā un par Regulas (EK) Nr. 1228/2003 atcelšanu <sup>(1)</sup> un jo īpaši tās 18. panta 3. punkta b) apakšpunktu un 5. punktu,

tā kā:

- (1) Ir ļoti svarīgi steidzami pabeigt pilnībā funkcionējoša un savstarpēji savienota iekšējā enerģijas tirgus izveidi, lai saglabātu enerģijas piegādes drošību, uzlabotu konkurētspēju un nodrošinātu, ka visi patērētāji var iegādāties enerģiju par pieejamām cenām. Labi funkcionējošam iekšējam elektroenerģijas tirgum būtu jāsniedz ražotājiem atbilstīgi stimuli ieguldīt jaunos enerģijas ražošanas veidos, tostarp elektroenerģijas ražošanā no atjaunojamajiem energoresursiem, un īpaša uzmanība būtu jāpievērš visizolētākajām dalībvalstīm un reģioniem Savienības enerģijas tirgū. Labi funkcionējošam tirgum būtu arī jādod patērētājiem iespēja izmantot pasākumus, kas veicina efektīvāku enerģijas izmantojumu, taču tiem nepieciešama droša enerģijas piegāde.
- (2) Enerģijas piegādes drošība ir būtisks sabiedrības drošības elements, tāpēc tā ir cieši saistīta ar iekšējā elektroenerģijas tirgus efektīvu darbību, kā arī izolēto dalībvalstu elektroenerģijas tirgu integrāciju. Elektroenerģiju Savienības iedzīvotājiem var piegādāt vienīgi ar tīkla palīdzību. Funkcionējoši elektroenerģijas tirgi, jo īpaši tīkli un citi aktīvi, kas saistīti ar elektroenerģijas piegādi, ir būtiski sabiedrības drošībai, ekonomikas konkurētspējai un Savienības pilsoņu labklājībai.
- (3) Regulā (EK) Nr. 714/2009 ir paredzēti nediskriminējoši noteikumi par tīkla piekļuves nosacījumiem elektroenerģijas pārrobežu apmaiņai, proti, tajā ir izklāstīti noteikumi par jaudas piešķiršanu un pārslodzes vadību attiecībā uz starpsavienojumiem un pārvades sistēmām, kas ietekmē elektroenerģijas pārrobežu plūsmas. Lai izveidotu patiesi integrētu elektroenerģijas tirgu, būtu vēl vairāk jāaskaņo spēkā esošie noteikumi par jaudas piešķiršanu, pārslodzes vadību un elektroenerģijas tirdzniecību. Tāpēc, lai nodrošinātu skaidru tiesisko regulējumu efektīvai un modernai jaudas piešķiršanas un pārslodzes vadības sistēmai, kas sekmētu elektroenerģijas tirdzniecību Savienības mērogā, ļautu efektīvāk izmantot tīklu un palielinātu konkurenci, šajā regulā ir paredzēti minimālie saskaņotie noteikumi par vienotu nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanu Savienības mērogā, no kā labumu gūs patērētāji.
- (4) Lai īstenotu vienotu nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanu, pārvades sistēmu operatori (turpmāk "PSO") aprēķini par pieejamo pārrobežu jaudu jāveic koordinēti. Lai to izdarītu, tiem būtu jāizveido kopējs tīkla modelis, kurā par katru stundu iekļautas aplēses par ražošanas, slodzes un tīkla statusu. Pieejamā jauda parasti būtu jāaprēķina, izmantojot t. s. plūsmabalstīto aprēķina metodi, proti, metodi, kurā ņemts vērā fakts, ka elektroenerģija var plūst pa dažādiem ceļiem, un ar kuru optimizē pieejamo jaudu savstarpēji ļoti atkarīgos tīklos. Datim par pieejamo pārrobežu jaudu vajadzētu būt vieniem no galvenajiem ievades datiem turpmākajā aprēķināšanas procesā, kurā visi Savienībā veiktie solījumi un piedāvājumi, ko savākušas elektroenerģijas biržas, tiek savietoti, ekonomiski optimālā veidā ņemot vērā pieejamo jaudu. Vienota nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšana nodrošina, ka elektroenerģija parasti plūst no zemas cenas zonām uz augstas cenas zonām.
- (5) Lai optimāli savietotu solījumus un piedāvājumus, tirgu sasaistīšanas operators (turpmāk "TSO") izmanto īpašu algoritmu. Aprēķina rezultāti nediskriminējošā veidā būtu jā dara pieejami visām elektroenerģijas biržām. Elektroenerģijas biržām, pamatojoties uz TSO veiktā aprēķina rezultātiem, būtu jāinformē savi klienti par sekmīgajiem solījumiem un piedāvājumiem. Pēc tam enerģija būtu jāpārveda tīklā atbilstoši TSO veiktā aprēķina rezultātiem.

<sup>(1)</sup> OVL 211, 14.8.2009., 15. lpp.

Vienotas nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanas process ir līdzīgs, izņemot to, ka tekošās dienas tirgus sasaistīšanas procesā būtu jāizmanto nepārtraukts process, kas notiek visu dienu, nevis viens vienots aprēķins kā nākamās dienas tirgus sasaistīšanā.

- (6) Jaudas aprēķināšana nākamās dienas un tekošās dienas tirgus laikposmiem būtu jākoordinē vismaz reģionālā līmenī, lai nodrošinātu uzticamus jaudas aprēķinus un to, ka tirgū ir pieejama optimāla jauda. Būtu jāizstrādā kopīgas reģionāla līmeņa jaudas aprēķina metodikas, lai noteiktu ievades datus, aprēķina metodi un validācijas prasības. Informācija par pieejamo jaudu būtu jāatjaunina savlaicīgi, pamatojoties uz jaunāko informāciju un izmantojot efektīvu jaudas aprēķināšanas procesu.
- (7) Aprēķinot starpzonu jaudu, var izmantot divas metodes: plūsmbalstītu vai koordinētas neto pārvades jaudas aprēķina metodi. Nākamās dienas un tekošās dienas jaudas aprēķiniem plūsmbalstīta metode būtu jāizmanto kā primārā metode, ja starpzonu jauda starp tirdzniecības zonām ir savstarpēji ļoti atkarīga. Plūsmbalstīta metode būtu jāievieš tikai pēc tam, kad ir veikta apspriešanās ar tirgus dalībniekiem un tiem ir bijis pietiekami ilgs sagatavošanās laiks, lai pāreja būtu veiksmīga. Koordinētas neto pārvades jaudas aprēķināšanas metode būtu jāizmanto tikai reģionos, kur starpzonu jauda nav savstarpēji tik atkarīga, un ja ir iespējams pierādīt, ka plūsmbalstītas metodes izmantošana nesniegtu nekādu pievienoto vērtību.
- (8) Lai starpzonu jaudu aprēķinātu koordinētā veidā, vienotai nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanai būtu jāizveido kopējs tīkla modelis, kas atainotu Eiropas savstarpēji savienoto sistēmu. Kopējā tīkla modeli būtu jāiekļauj pārvades sistēmas modelis, kurā būtu norādīta to ģenerētārvienību un slodzes punktu atrašanās vieta, kas ir būtiski starpzonu jaudas aprēķinos. Attiecībā uz kopēja tīkla modeļa izveidi ir būtiski, lai visi PSO sniegtu precīzu un savlaicīgu informāciju.
- (9) Katram PSO vajadzētu uzdot sagatavot savas sistēmas atsevišķu tīkla modeli un nosūtīt to PSO, kuri būs atbildīgi par atsevišķo tīklu modeļu apvienošanu kopējā tīkla modelī. Atsevišķa tīkla modelī būtu jāiekļauj informācija no ģenerētārvienībām un slodzes punktiem.
- (10) PSO būtu jāizmanto vienots korektīvo pasākumu kopums, piemēram, kompensācijas tirdzniecība vai pārdispečēšana, lai novērstu iekšējo un starpzonu pārslodzi. Lai sekmētu efektīvāku jaudas piešķiršanu un izvairītos no nevajadzīgiem pārrobežu jaudas samazinājumiem, PSO būtu jākoordinē korektīvo pasākumu izmantošana jaudas aprēķinos.
- (11) Tirdzniecības zonas, kas atspoguļo piedāvājuma un pieprasījuma sadalījumu, ir uz tirgu balstītas elektroenerģijas tirdzniecības pamatelements un priekšnoteikums pilnīgai jaudas piešķiršanas metožu (tostarp plūsmbalstītās metodes) potenciāla izmantošanai. Tāpēc tirdzniecības zonas būtu jānosaka tā, lai tiktu nodrošināta efektīva pārslodzes vadība un vispārēja tirgus efektivitāte. Tirdzniecības zonas pēc tam varēs pārveidot, tās sadalot, apvienojot vai koriģējot to robežas. Tirdzniecības zonām vajadzētu būt vienādām visos tirgus laikposmos. Tirdzniecības zonu konfigurācijas pārskatīšanas procesam, kas paredzēts šajā regulā, būs nozīmīga loma strukturālo nepilnību apzināšanā, un tas ļaus izveidot pēc iespējas efektīvākas tirdzniecības zonas.
- (12) PSO būtu jāīsteno koordinēta pārdispečēšana pārrobežu līmenī vai kompensācijas tirdzniecība reģionālā vai plašākā mērogā. Pārdispečēšana pārrobežu līmenī vai kompensācijas tirdzniecība būtu jākoordinē ar pārdispečēšanu vai kompensācijas tirdzniecību, kas notiek kontroles zonā.
- (13) Jauda būtu jāsadala nākamās dienas un tekošās dienas tirgus laikposmos, izmantojot netiešās piešķiršanas metodes, jo īpaši metodes, ar kurām elektroenerģiju un jaudu piešķir kopā. Vienotā nākamās dienas tirgus sasaistīšanā šai metodei vajadzētu būt netiešajām izsolēm, bet vienotā tekošās dienas tirgus sasaistīšanā – nepārtrauktai netiešai piešķiršanai. Netiešo izsoļu metodes pamatā vajadzētu būt efektīvai un savlaicīgai sadarbībai starp PSO, elektroenerģijas biržām un vairākiem citiem dalībniekiem, lai nodrošinātu efektīvu jaudas piešķiršanu un pārslodzes vadību.
- (14) Efektivitātes nolūkā un lai pēc iespējas drīzāk īstenotu vienotu nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanu, vienotā nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanā attiecīgā gadījumā būtu jāizmanto esošie tirgus operatori un jau īstenotie risinājumi, neliedzot jauniem operatoriem iespēju veidot konkurenci.

- (15) Komisija sadarbībā ar Energoregulatoru sadarbības aģentūru (turpmāk "Aģentūra") var izveidot vai izraudzīties vienotu regulētu struktūru, kas veiktu kopīgas TSO funkcijas, kuras saistītas ar vienotas nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanas mehānismu tirgus darbību.
- (16) Izveidojot likvidākus tekošās dienas tirgus, kas dalībniekiem sniegtu iespējas balansēt to pozīcijas, pietuvinot tās reāllaikam, būtu jāsekmē atjaunojamo energoresursu integrācija Savienības elektroenerģijas tirgū, un tas savukārt sekmēs atjaunojamo energoresursu politikas mērķu īstenošanu.
- (17) Nākamās dienas un tekošās dienas starpzonu jaudai vajadzētu būt garantētai, lai nodrošinātu efektīvu pārrobežu jaudas piešķiršanu.
- (18) Lai netiešās izsoles varētu veikt visā Savienībā, ir nepieciešams nodrošināt, lai cenas sasaistīšanas process tiktu īstenots Savienības mērogā. Minētajā procesā būtu jāņem vērā pārvades jauda un jaudas piešķiršanas ierobežojumi, un tas būtu jāizstrādā tā, lai to varētu piemērot vai ieviest visā Savienībā un nākotnē varētu izstrādāt jaunus produktu veidus.
- (19) Elektroenerģijas biržas vāc solījumus un piedāvājumus dažādos laikposmos, kurus izmanto kā nepieciešamos ievades datus jaudas aprēķināšanai vienotas nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanas procesā. Tādējādi šajā regulā paredzēto elektroenerģijas tirdzniecības noteikumu īstenošanai ir nepieciešams institucionāls elektroenerģijas biržu satvars. Vienotām prasībām attiecībā uz nominētu elektroenerģijas tirgus operatoru (turpmāk "NETO") iecelšanu un attiecībā uz to pienākumiem būtu jāsekmē Regulas (EK) Nr. 714/2009 mērķu īstenošana, un tās vienotā nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanā ļautu pienācīgi ņemt vērā iekšējo tirgu.
- (20) Savienības mēroga vienotas nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanas procesa izveidē ir nepieciešama sadarbība starp potenciāli konkurējošām elektroenerģijas biržām, lai izveidotu kopīgas tirgus sasaistīšanas funkcijas. Tas ir iemesls, kāpēc attiecībā uz šīm kopīgajām funkcijām ir ārkārtīgi svarīgi nodrošināt pārraudzību un ievērot konkurences noteikumus.
- (21) Lai gan solījumu un piedāvājumu savietošanai tiks izstrādāts uzticams algoritms un atbilstoši atbalsta procesi, var rasties situācijas, kur cenas sasaistīšanas process nedod rezultātus. Šā iemesla dēļ valstu un reģionālā līmenī ir jāizstrādā rezerves risinājumi, lai nodrošinātu, ka jauda tomēr var tikt piešķirta.
- (22) Attiecībā uz tekošās dienas tirgus laikposmu būtu jāizstrādā uzticams pārvades jaudas cenas noteikšanas mehānisms, kurā tiktu atspoguļota pārslodze, ja jauda ir nepietiekama.
- (23) Izmaksas, kas būs faktiski radušās saistībā ar garantētās jaudas nodrošināšanu, un izmaksas par tādu procesu ieviešanu, kas nepieciešami šīs regulas izpildei, būtu jāatgūst savlaicīgi ar tīkla tarifu vai atbilstošu mehānismu palīdzību. NETO (arī pildot TSO funkcijas) vajadzētu būt tiesībām atgūt radušās izmaksas, ja tās ir faktiski radušās, samērīgas un proporcionālas.
- (24) Lai novērstu ar izmaksu dalīšanu saistītus kavējumus un strīdus, pirms īstenošanas būtu jāvienojas par noteikumiem attiecībā uz to, kā starp dažādu dalībvalstu NETO un PSO sadalāmas kopējās izmaksas par vienotu nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanu.
- (25) Lai veicinātu iekšējā elektroenerģijas tirgus izveides pabeigšanu un tā efektīvu darbību un Savienībā nodrošinātu elektroenerģijas pārvades sistēmas optimālu pārvaldību, koordinētu ekspluatāciju un veiksmīgu tehnisko attīstību, PSO, NETO un regulatīvajām iestādēm ir savstarpēji jāsadarbjas. PSO, NETO un regulatīvajām iestādēm būtu jāveido sinerģija starp jaudas piešķiršanas un pārslodzes vadības projektiem, kas sekmētu iekšējā elektroenerģijas tirgus izveidi. Tiem par pamatu būtu jāizmanto gutā pieredze, jāņem vērā pieņemtie lēmumi un jāizmanto risinājumi, kas izstrādāti šajos projektos.
- (26) Lai nodrošinātu ciešu sadarbību starp PSO, NETO un regulatīvajām iestādēm, būtu jāizstrādā visaptverošs, uzticams un nediskriminējošs Savienības pārvaldības satvars vienotai nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanai.

- (27) Šīs regulas mērķi, proti, vienotu nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanu, nevar sekmīgi īstenot, ja netiek pieņemti saskaņoti noteikumi par jaudas aprēķināšanu, pārslodzes vadību un elektroenerģijas tirdzniecību.
- (28) Tomēr vienota nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšana būtu jāīsteno pakāpeniski, jo elektroenerģijas tirdzniecību reglamentējošie noteikumi un pārvades tīkla fiziskā uzbūve dažādās dalībvalstīs un reģionos būtiski atšķiras. Tādējādi vienotas nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanas sākšanai ir attiecīgi nepieciešams saskaņot esošās jaudas aprēķināšanas, jaudas piešķiršanas un pārslodzes vadības metodikas. Tāpēc vajadzības gadījumā kā starpposma pasākumu vienotu tekošās dienas un nākamās dienas tirgus sasaistīšanu var ieviest reģionālā līmenī.
- (29) Lai īstenotu vienotu nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanu, ir jānosaka saskaņotas maksimālās un minimālās klīringa cenas, kuras palīdz nostiprināt apstākļus investīciju veikšanai, lai garantētu drošu jaudu un piegādes drošību ilgtermiņā gan dalībvalstīs, gan starp tām.
- (30) Ņemot vērā to, ka pilnīgai vienotas nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanai nepieciešamie noteikumi vai metodikas ir ārkārtīgi sarežģītas un detalizētas, PSO un NETO būtu jāizstrādā detalizēti noteikumi vai metodikas, kas jāapstiprina valstu regulatīvajām iestādēm. Tomēr konkrētu noteikumu vai metodiku izstrāde, ko veiks PSO un elektroenerģijas biržas, kā arī to attiecīga apstiprināšana, ko veiks regulatīvās iestādes, nedrīkst kavēt iekšējā elektroenerģijas tirgus izveides pabeigšanu. Tāpēc ir nepieciešams iekļaut īpašus noteikumus par sadarbību starp PSO, NETO un regulatīvajām iestādēm.
- (31) Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 713/2009 <sup>(1)</sup> 8. pantu, ja kompetentās valstu regulatīvās iestādes nespēj vienoties par kopīgiem noteikumiem vai metodikām, lēmums būtu jāpieņem Aģentūrai.
- (32) Šī regula ir izstrādāta ciešā sadarbībā ar Aģentūru, elektroenerģijas pārvades sistēmu operatoru Eiropas tīklu (turpmāk "ENTSO-E") un ieinteresētajām personām, lai pieņemtu efektīvus, līdzsvarotus un samērīgus noteikumus pārredzamā un līdzdalīgā veidā. Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 714/2009 18. panta 3. punktu Komisija pirms šīs regulas grozījumu priekšlikuma iesniegšanas apspriedīsies ar Aģentūru, ENTSO-E un citām svarīgām ieinteresētajām personām, jo īpaši NETO.
- (33) Šī regula papildina Regulas (EK) Nr. 714/2009 I pielikumu saskaņā ar principiem, kas izklāstīti minētās regulas 16. pantā.
- (34) Ņemot vērā, ka ir lielas grūtības ieviest vienotu nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanu Īrijas un Ziemeļīrijas pašreizējā tirgū, tajā šobrīd tiek veiktas būtiskas izmaiņas. Tāpēc ir nepieciešams papildu laiks, lai īstenotu šīs regulas daļas, un tiek veikti vairāki pārejas pasākumi.
- (35) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar atzinumu, ko sniegusi Regulas (EK) Nr. 714/2009 23. panta 1. punktā minētā komiteja,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

#### I SADAĻA

#### VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

##### 1. pants

#### Priekšmets un piemērošanas joma

1. Ar šo regulu nosaka sīki izstrādātas vadlīnijas par starpzonu jaudas piešķiršanu un pārslodzes vadību nākamās dienas un tekošās dienas tirgos, tostarp prasības attiecībā uz tādu kopīgu metodiku izstrādi, ar kurām nosaka starp tirdzniecības zonām vienlaikus pieejamās jaudas apjomus, kā arī kritērijus efektivitātes novērtēšanai un kārtību, kādā pārskata noteiktās tirdzniecības zonas.

<sup>(1)</sup> Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Regula (EK) Nr. 713/2009, ar ko izveido Energoregulatoru sadarbības aģentūru (OV L 211, 14.8.2009., 1. lpp.).

2. Šo regulu piemēro visām pārvades sistēmām un starpsavienojumiem Savienībā, izņemot pārvades sistēmām uz salām, kas nav savienotas ar citām pārvades sistēmām ar starpsavienojumu palīdzību.
3. Dalībvalstīs, kur ir vairāk nekā viens PSO, šo regulu piemēro visiem PSO konkrētajā dalībvalstī. Ja PSO nav funkcijas, ko paredz viens vai daži no pienākumiem, kuri minēti šajā regulā, dalībvalstis var noteikt, ka atbildība par šo pienākumu izpildi tiek uzticēta citam vai citiem konkrētiem PSO.
4. Savienības mēroga vienotā nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanā var piedalīties tirgus operatori un PSO, kas darbojas Šveicē, ja valsts tiesību akti minētajā valstī īsteno Savienības elektroenerģijas tirgus tiesību aktu galvenos noteikumus un starp Savienību un minēto valsti ir noslēgts starpvaldību nolīgums par sadarbību elektroenerģijas jomā.
5. Ja ir izpildīti šā panta 4. punktā minētie nosacījumi, par Šveices dalību vienotā nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanā lemj Komisija, pamatojoties uz Aģentūras atzinumu. Lai nodrošinātu veiksmīgu Savienības mērogā ieviesto vienotas nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanas sistēmu darbību un vienlīdzīgus konkurences apstākļus visiem dalībniekiem, to Šveices NETO un PSO tiesības un pienākumi, kuri iesaistās vienotā nākamās dienas tirgus sasaistīšanā, ir saskanīgi ar Savienībā strādājošo NETO un PSO tiesībām un pienākumiem.

## 2. pants

### Definīcijas

Šajā regulā piemēro Regulas (EK) Nr. 714/2009 2. pantā, Komisijas Regulas (ES) Nr. 543/2013 <sup>(1)</sup> 2. pantā un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/72/EK <sup>(2)</sup> 2. pantā noteiktās definīcijas.

Papildus piemēro arī šādas definīcijas:

- 1) "atsevišķs tīkla modelis" ir datu kopums, ko veido elektroenerģijas sistēmas raksturlielumi (ražošana, slodze un tīkla topoloģija) un saistītie noteikumi par izmaiņu izdarīšanu minētajos raksturlielos jaudas aprēķināšanas laikā; to sagatavo atbildīgais PSO, un tas jāapvieno ar citiem atsevišķo tīklu modeļu komponentiem, lai izveidotu kopēju tīkla modeli;
- 2) "kopējs tīkla modelis" ir Savienības mēroga datu kopa, par ko vienojušies dažādi PSO un kas ietver elektroenerģijas sistēmas galvenos raksturlielumus (ražošana, slodze un tīkla topoloģija) un noteikumus par izmaiņu izdarīšanu minētajos raksturlielos jaudas aprēķina procesā;
- 3) "jaudas aprēķināšanas reģions" ir ģeogrāfiskais apgabals, kurā piemēro koordinētu jaudas aprēķinu;
- 4) "scenārijs" ir prognozētais elektroenerģijas sistēmas stāvoklis konkrētā laikposmā;
- 5) "neto pozīcija" ir elektroenerģijas eksporta un importa summa, kas aprēķināta par katru tirdzniecības zonas tirgus laika vienību;
- 6) "jaudas piešķiršanas ierobežojumi" ir ierobežojumi, kas jāievēro jaudas piešķiršanā, lai pārvades sistēmu uzturētu darbības drošības robežās, un kas nav pārveidoti starpzonu jaudā vai kas ir nepieciešami jaudas piešķiršanas efektivitātes palielināšanai;
- 7) "darbības drošības robežas" ir pieņemamās darbības robežas, ar ko nodrošina drošu tīkla ekspluatāciju, piemēram, temperatūras ierobežojumi, sprieguma ierobežojumi, isslēguma strāvas ierobežojumi, frekvences un dinamiskās stabilitātes ierobežojumi;
- 8) "koordinētas neto pārvades jaudas aprēķināšanas metode" ir jaudas aprēķināšanas metode, kuras pamatā ir princips, ka maksimālo enerģijas apmaiņu starp blakusesošām tirdzniecības zonām aprēķina un nosaka iepriekš;

<sup>(1)</sup> Komisijas 2013. gada 14. jūnija Regula (ES) Nr. 543/2013 par datu iesniegšanu un publicēšanu elektroenerģijas tirgos un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 714/2009 I pielikuma grozīšanu (OV L 163, 15.6.2013., 1. lpp.).

<sup>(2)</sup> Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Direktīva 2009/72/EK par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu un par Direktīvas 2003/54/EK atcelšanu (OV L 211, 14.8.2009., 55. lpp.).

- 9) "plūsmbalstīta metode" ir jaudas aprēķināšanas metode, kurā elektroenerģijas tirdzniecību starp tirdzniecības zonām ierobežo, ņemot vērā elektroenerģijas pārvades sadales faktoros un kritiskajos tīkla elementos pieejamās rezerves;
- 10) "bojājumsituācija" ir apzinātais un iespējamais vai jau notikušais bojājums kādā elementā, tostarp ne tikai pārvades sistēmas elementos, bet arī būtiskos tīkla lietotāju un sadales tīklu elementos, ja tiem ir nozīme pārvades sistēmas darbības drošības saglabāšanā;
- 11) "koordinēts jaudas aprēķinātājs" ir struktūra vai struktūras, kuru pienākums ir reģionālā vai augstākā līmenī aprēķināt pārvades jaudu;
- 12) "ražošanas izmaiņu sadalīšanas atslēga" ir metode, ar kuru izmaiņas konkrētas tirdzniecības zonas neto pozīcijā pārveido aplēstos konkrētos ražošanas apjomu palielinājumos vai samazinājumos kopējā tīkla modelī;
- 13) "korektīvs pasākums" ir ikviens pasākums, ko manuāli vai automātiski piemēro viens vai vairāki PSO, lai uzturētu darbības drošību;
- 14) "drošuma rezerve" ir starpzonu jaudas samazinājums, kura mērķis ir kompensēt nenoteiktības jaudas aprēķināšanā;
- 15) "tirgus laiks" ir Centrāleiropas vasaras laiks vai Centrāleiropas laiks atkarībā no tā, kurš no tiem ir spēkā;
- 16) "pārslodzes ieņēmumi" ir ieņēmumi, kas gūti no jaudas piešķiršanas;
- 17) "tirgus pārslodze" ir situācija, kad ekonomisko papildu ieguvumu vienotai nākamās dienas vai tekošās dienas tirgus sasaistīšanai ierobežo starpzonu jauda vai jaudas piešķiršanas ierobežojumi;
- 18) "fiziska pārslodze" ir stāvoklis tīklā, kad prognozētās vai realizētās elektroenerģijas plūsmas pārsniedz tīkla elementu temperatūras ierobežojumus un apdraud elektroenerģijas sistēmas sprieguma stabilitāti vai fāzes leņķa stabilitātes robežas;
- 19) "strukturāla pārslodze" ir pārslodze pārvades sistēmā, ko var nepārprotami definēt, kas ir paredzama, laika gaitā ģeogrāfiski stabila un kas bieži atkārtojas parastos elektroenerģijas sistēmas darbības apstākļos;
- 20) "savietošana" ir tirdzniecības režīms, ar kura palīdzību pārdošanas uzdevumi tiek savietoti ar attiecīgajiem pirkšanas uzdevumiem, lai nodrošinātu, ka ekonomiskais papildu ieguvums vienotai nākamās dienas vai tekošās dienas tirgus sasaistīšanai tiek maksimizēts;
- 21) "uzdevums" ir tirgus dalībnieka nodoms pirkt vai pārdot enerģiju vai jaudu, kam piemērojami īpaši izpildes nosacījumi;
- 22) "savietoti uzdevumi" ir visi pirkšanas un pārdošanas uzdevumi, kas savietoti, izmantojot cenas sasaistīšanas vai nepārtrauktas tirdzniecības savietošanas algoritmu;
- 23) "nominēts elektroenerģijas tirgus operators (NETO)" ir struktūra, ko iecēlusi kompetentā iestāde ar vienotu nākamās dienas vai vienotu tekošās dienas tirgus sasaistīšanu saistītu pienākumu veikšanai;
- 24) "kopēja uzdevumu grāmata" ir modulis nepārtrauktas tekošās dienas tirgus sasaistīšanas sistēmā, kurā no vienotā tekošās dienas tirgus sasaistīšanā iesaistītajiem NETO savāc visus savietojamos uzdevumus un veic minēto uzdevumu nepārtrauktu savietošanu;
- 25) "darījums" ir viena vai vairāku uzdevumu savietošana.
- 26) "vienota nākamās dienas tirgus sasaistīšana" ir izsoles process, kurā nākamās dienas tirgū dažādām tirdzniecības zonām vienlaikus savieto savāktos uzdevumus un piešķir starpzonu jaudu;
- 27) "vienota tekošās dienas tirgus sasaistīšana" ir nepārtraukts process, kurā tekošās dienas tirgū dažādām tirdzniecības zonām vienlaikus savieto savāktos uzdevumus un piešķir starpzonu jaudu;
- 28) "cenas sasaistīšanas algoritms" ir algoritms, ko izmanto vienotā nākamās dienas tirgus sasaistīšanā, lai vienlaikus savietotu uzdevumus un piešķirtu starpzonu jaudu;
- 29) "nepārtrauktas tirdzniecības savietošanas algoritms" ir algoritms, ko izmanto vienotā tekošās dienas tirgus sasaistīšanā, lai nepārtraukti savietotu uzdevumus un piešķirtu starpzonu jaudu;

- 30) "tirgu sasaistīšanas operatora (TSO) funkcija" ir pienākums savietot visus uzdevumus no vienotās nākamās dienas un tekošās dienas tirgiem dažādām tirdzniecības zonām, vienlaikus piešķirot starpzonu jaudu;
- 31) "klīringa cena" ir cena, kas noteikta, savietojot augstākās cenas pārdošanas uzdevumu un zemākās cenas pirkšanas uzdevumu, kuri pieņemti elektroenerģijas tirgū;
- 32) "plānota apmaiņa" ir elektroenerģijas pārvade, kas plānota starp ģeogrāfiskajiem apgabaliem katrai tirgus laika vienībai un konkrētajam virzienam;
- 33) "plānotas apmaiņas aprēķinātājs" ir struktūra vai struktūras, kuru pienākums ir plānotās apmaiņas aprēķināšana;
- 34) "nākamās dienas tirgus laikposms" ir elektroenerģijas tirgus laikposms līdz nākamās dienas tirgus slēgšanas laikam, kurā par katru tirgus laika vienību dienu pirms piegādes tiek tirgoti produkti;
- 35) "nākamās dienas tirgum rezervētās jaudas garantēšanas termiņš" ir brīdis, pēc kura starpzonu jauda kļūst garantēta;
- 36) "nākamās dienas tirgus slēgšanas laiks" ir brīdis, līdz kuram nākamās dienas tirgū pieņem uzdevumus;
- 37) "tekošās dienas tirgus laikposms" ir elektroenerģijas tirgus laikposms pēc tekošās dienas starpzonu tirgus atvēršanas laika un pirms tekošās dienas starpzonu tirgus slēgšanas laika; tajā par katru tirgus laika vienību tirgo produktus pirms pārdoto produktu piegādes;
- 38) "tekošās dienas starpzonu tirgus atvēršanas laiks" ir brīdis, kad starpzonu jauda starp tirdzniecības zonām tiek atbrīvota konkrētai tirgus laika vienībai un konkrētai tirdzniecības zonu robežai;
- 39) "tekošās dienas starpzonu tirgus slēgšanas laiks" ir brīdis, kad attiecībā uz konkrētu tirgus laika vienību starpzonu jaudas piešķiršana vairāk nav atļauta;
- 40) "jaudas pārvaldības modulis" ir sistēma, kurā attiecībā uz tekošās dienas starpzonu jaudas piešķiršanu iekļauta jaunākā informācija par pieejamo starpzonu jaudu;
- 41) "nestandarta tekošās dienas produkts" ir produkts, kas ir paredzēts nepārtrauktai tekošās dienas tirgus sasaistīšanai, bet ne pastāvīgai enerģijas piegādei, vai produkts, kas paredzēts periodam, kurš pārsniedz vienu tirgus laika vienību; tam ir īpaši raksturlielumi, un tas ir izstrādāts, ņemot vērā sistēmas ekspluatācijas praksi vai tirgus vajadzības; šādi produkti ir, piemēram, uzdevumi, kas aptver vairākas tirgus laika vienības, un produkti, kuros ietvertas ražošanas vienību izveides izmaksas;
- 42) "centrālais darījuma partneris" ir struktūra vai struktūras, kuru pienākums ir līgumu noslēgšana ar tirgus dalībniekiem no savietošanas procesa izrietošo līgumu atjaunināšanas veidā un no jaudas piešķiršanas izrietošo neto pozīciju pārvedumu organizēšana kopā ar citiem centrālajiem darījuma partneriem vai sūtītājiem;
- 43) "sūtītājs" ir struktūra vai struktūras, kuru pienākums ir neto pozīciju pārvedumi starp dažādiem centrālajiem darījuma partneriem;
- 44) "garantēšana" nozīmē sniegt garantiju, ka tiesības uz starpzonu jaudu nemainīsies un ka tiks izmaksāta kompensācija, ja tās tomēr tiks mainītas;
- 45) "*force majeure*" ir jebkurš neparedzams vai neparasts notikums vai situācija, ko PSO nespēj pienācīgi kontrolēt, kas nav PSO vaina, ko nav iespējams novērst vai pārvarēt ar pienācīgu tālredzību un rūpību, ko nevar atrisināt ar pasākumiem, kurus no tehniskā, finansiālā vai ekonomiskā skatpunkta PSO var pienācīgi veikt, kas ir reāli noticis un ir objektīvi pārbaudāms un kas uz laiku vai pastāvīgi liedz PSO izpildīt pienākumus saskaņā ar šo regulu;
- 46) "ekonomiskais papildu ieguvums vienotai nākamās dienas vai tekošās dienas tirgus sasaistīšanai" ir summa, ko veido: i) piegādātāju pārpalikums vienotai nākamās dienas vai tekošās dienas tirgus sasaistīšanai attiecīgajā periodā, ii) patērētāju pārpalikums vienotai nākamās dienas vai tekošās dienas tirgus sasaistīšanai, iii) pārslodzes ieņēmumi un iv) citas saistītās izmaksas un ieguvumi, ja tie palielina ekonomisko efektivitāti attiecīgajā periodā; piegādātāju un patērētāju pārpalikums ir starpība starp pieņemtajiem uzdevumiem un klīringa cenu par enerģijas vienību, kas reizināta ar uzdevumu enerģijas apjomu.

### 3. pants

#### Mērķi sadarbībai jaudas piešķiršanas un pārslodzes vadības jomā

Šīs regulas mērķis ir:

- a) veicināt efektīvu konkurenci elektroenerģijas ražošanā, tirdzniecībā un piegādē;
- b) nodrošināt pārvades infrastruktūras optimālu izmantojumu;
- c) nodrošināt darbības drošību;
- d) optimizēt starpzonu jaudas aprēķināšanu un piešķiršanu;
- e) nodrošināt taisnīgu un nediskriminējošu attieksmi pret PSO, NETO, Aģentūru, regulatīvajām iestādēm un tirgus dalībniekiem;
- f) nodrošināt un uzlabot pārredzamību un informācijas ticamību;
- g) sekmēt elektroenerģijas pārvades sistēmas un elektroenerģijas sektora efektīvu ilgtermiņa darbību un attīstību Savienībā;
- h) ņemt vērā vajadzību nodrošināt taisnīgu un akurātu tirgu un taisnīgu un akurātu cenu veidošanu;
- i) radīt vienlīdzīgus konkurences apstākļus NETO;
- j) nodrošināt nediskriminējošu piekļuvi starpzonu jaudai.

### 4. pants

#### NETO iecelšana un atsaukšana

1. Katra dalībvalsts, kuras elektroenerģijas tīkls ir pievienots tirdzniecības zonai citā dalībvalstī, nodrošina, ka četrus mēnešus pēc šīs regulas stāšanās spēkā vienotai nākamās dienas un/vai tekošās dienas tirgus sasaistīšanai ir iecelts viens vai vairāki NETO. Šim mērķim iecelšanai par NETO var uzaicināt pieteikties vietējos un ārvalstu tirgus operatorus.
2. Katra iesaistītā dalībvalsts nodrošina, ka katrai tirdzniecības zonai tās teritorijā tiek iecelts vismaz viens NETO. NETO sākotnēji ieceļ uz četriem gadiem. Izņemot gadījumus, kad piemērojams 5. panta 1. punkts, dalībvalstis pieteikumus par iecelšanu atļauj iesniegt vismaz reizi gadā.
3. Ja vien dalībvalstis nav noteikušas citādi, iecelējīestādes ir regulatīvās iestādes, kuras atbildīgas par NETO iecelšanu, iecelšanas kritēriju izpildes uzraudzību un, ja pastāv likumīgs valsts monopols, NETO maksājamo nodevu vai NETO maksājamo nodevu aprēķināšanas metodikas apstiprināšanu. Dalībvalstis var noteikt, ka iecelējīestāde var būt cita iestāde, kas nav regulatīvā iestāde. Šādos gadījumos, lai nodrošinātu, ka iecelējīestāde var efektīvi izpildīt savus pienākumus, dalībvalstis nodrošina, ka tai ir tādas pašas tiesības un pienākumi kā regulatīvajām iestādēm.
4. Iecelējīestāde izvērtē, vai NETO kandidāti atbilst 6. pantā noteiktajiem kritērijiem. Šie kritēriji ir piemērojami neatkarīgi no tā, vai ir izvēlēts viens vai vairāki NETO. Lemjot par NETO iecelšanu, izvairās no pretendentu diskriminēšanas, proti, attieksme pret ārvalstu un vietējiem pretendentiem ir vienāda. Ja iecelējīestāde nav regulatīvā iestāde, regulatīvā iestāde sniedz atzinumu par to, cik lielā mērā pretendents atbilst 6. pantā noteiktajiem iecelšanas kritērijiem. Pretendentu neieceļ par NETO tikai tad, ja nav izpildīti 6. pantā minētie iecelšanas kritēriji, vai tikai saskaņā ar 5. panta 1. punktu.
5. NETO, kas iecelts vienā dalībvalstī, ir tiesības piedāvāt nākamās dienas un tekošās dienas tirdzniecības pakalpojumus ar piegādi citā dalībvalstī. Šis dalībvalsts tirdzniecības noteikumi ir piemērojami bez nepieciešamības tikt ieceltam par NETO konkrētajā dalībvalstī. Iecelējīestādes savā dalībvalstī uzrauga visus NETO, kuri veic vienotu nākamās



dienas un/vai tekošās dienas tirgus sasaistīšanu. Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 714/2009 19. pantu iecelējiestādes nodrošina, ka to dalībvalstī visi NETO, kuri veic vienotu dienas un/vai tekošās dienas tirgus sasaistīšanu, ievēro šo regulu neatkarīgi no tā, kurā valstī NETO iecelts. Iestādes, kas atbildīgas par NETO iecelšanu, uzraudzību un izpildi, apmainās ar visu informāciju, kas vajadzīga NETO darbību efektīvai uzraudzībai.

Ja ieceltais NETO iesniedz priekšlikumu par vienotu nākamās dienas vai tekošās dienas tirgus sasaistīšanu citā dalībvalstī, tam divus mēnešus pirms darbības sākšanas tas jāpaziņo attiecīgās dalībvalsts iecelējiestādei.

6. Atkāpjoties no šā panta 5. punkta, dalībvalsts var noraidīt citā dalībvalstī iecelta NETO priekšlikumu par tirdzniecības pakalpojumu sniegšanu, ja:

- a) konkrētajā dalībvalstī vai tās tirdzniecības zonā attiecībā uz nākamās dienas un tekošās dienas tirdzniecības pakalpojumiem pastāv likumīgs nacionālais monopols, ja piegādi veic saskaņā ar 5. panta 1. punktu, vai
- b) dalībvalsts, kurā notiek piegāde, var konstatēt, ka pastāv tehniski šķēršļi tādas elektroenerģijas piegādei attiecīgajā dalībvalstī, kura iegādāta nākamās dienas un tekošās dienas tirgos, izmantojot citā dalībvalstī ieceltus NETO, un kas saistīti ar vajadzību nodrošināt šīs regulas mērķu sasniegšanu un saglabāt darbības drošību, vai
- c) tirdzniecības noteikumi piegādes dalībvalstī nav saderīgi ar tādas elektroenerģijas piegādi attiecīgajā dalībvalstī, kas iegādāta, izmantojot nākamās dienas un tekošās dienas tirdzniecības pakalpojumus, kurus sniedz citā dalībvalstī iecelts NETO, vai
- d) NETO ir likumīgs nacionālais monopols saskaņā ar 5. pantu tajā dalībvalstī, kurā tas ir iecelts.

7. Ja tiek pieņemts lēmums noraidīt priekšlikumu par nākamās dienas un/vai tekošās dienas tirdzniecības pakalpojumu sniegšanu ar piegādi citā dalībvalstī, piegādes dalībvalsts paziņo savu lēmumu NETO un tās dalībvalsts iecelējiestādei, kurā NETO iecelts, kā arī Aģentūrai un Komisijai. Atteikumu pienācīgi pamato. Gadījumos, kas paredzēti 6. punkta b) un c) apakšpunktā, lēmumā, ar kuru noraida priekšlikumu par tirdzniecības pakalpojumu sniegšanu, arī norāda, kā un kad varēs novērst tehniskos šķēršļus tirdzniecībai vai varēs nodrošināt, ka vietējie tirdzniecības noteikumi ir saderīgi ar tādu tirdzniecības pakalpojumu sniegšanu, kas ietver piegādi citā dalībvalstī. Tās dalībvalsts iecelējiestāde, kura noraidījusi tirdzniecības pakalpojumu sniegšanas priekšlikumu, izskata lēmumu un publicē atzinumu par to, kā novērst šķēršļus tirdzniecības pakalpojumu sniegšanai vai panākt tirdzniecības pakalpojumu un tirdzniecības noteikumu saderību.

8. Dalībvalsts, kurā NETO iecelts, nodrošina, ka NETO tiek atsaukts, ja tas vairs nespēj nodrošināt atbilstību 6. pantā minētajiem kritērijiem un nav spējis atjaunot atbilstību sešu mēnešu laikā pēc tam, kad iecelējiestāde ir paziņojusi par attiecīgām nepilnībām. Par atsaukšanu apspriežas ar regulatīvo iestādi, ja tā nav atbildīga par iecelšanu un uzraudzību. Iecelējiestāde vienlaikus ar paziņojuma nosūtīšanu NETO par tā nespēju nodrošināt atbilstību paziņo arī iecelējiestādēm pārējās dalībvalstīs, kurās konkrētais NETO darbojas.

9. Ja kādas dalībvalsts iecelējiestāde konstatē, ka NETO, kurš tajā darbojas, bet nav tajā iecelts, vairs nespēj nodrošināt atbilstību 6. panta kritērijiem attiecībā uz tā darbībām konkrētajā valstī, tai par to jāinformē attiecīgais NETO. Ja trīs mēnešus pēc paziņošanas NETO nav atjaunojis atbilstību, iecelējiestāde var apturēt tā tiesības piedāvāt tekošās un nākamās dienas tirdzniecības pakalpojumus konkrētajā dalībvalstī līdz brīdim, kad NETO atjauno atbilstību. Iecelējiestāde nosūta paziņojumu tās dalībvalsts iecelējiestādei, kurā NETO iecelts, Aģentūrai un Komisijai.

10. Iecelējiestāde informē Aģentūru par NETO iecelšanu un atsaukšanu. Aģentūra savā tīmekļa vietnē uztur sarakstu, kurā norādīti ieceltie NETO, to statuss un darbības vieta.

#### 5. pants

### **NETO iecelšana, ja pastāv likumīgs nacionālais monopols attiecībā uz tirdzniecības pakalpojumiem**

1. Ja dalībvalstī vai tās tirdzniecības zonā šīs regulas spēkā stāšanās brīdī attiecībā uz nākamās dienas un tekošās dienas tirdzniecības pakalpojumiem jau pastāv likumīgs nacionālais monopols, kurš liedz iecelt vairāk nekā vienu NETO, attiecīgajai dalībvalstij par to jāpaziņo Komisijai divus mēnešus pēc šīs regulas stāšanās spēkā un tā var atteikties iecelt vairāk nekā vienu NETO katrā tirdzniecības zonā.

Ja uz iecelšanu par vienīgo NETO pretendē vairāki pretendenti, attiecīgā dalībvalsts iecel to pretendentu, kurš visvairāk atbilst 6. pantā noteiktajiem kritērijiem. Ja dalībvalsts atsakās iecelt vairāk nekā vienu NETO katrai tirdzniecības zonai, kompetentā valsts iestāde nosaka vai apstiprina nodevas par tirdzniecību nākamās dienas un tekošās dienas tirgos pietiekamu laiku pirms to stāšanās spēkā vai norāda to aprēķināšanas metodikas.

Saskaņā ar 4. panta 6. punktu attiecīgā dalībvalsts var arī neatļaut pārrobežu tirdzniecības pakalpojumus, ko piedāvā citā dalībvalstī iecelts NETO; tomēr konkrētajā dalībvalstī pastāvošo elektroenerģijas biržu aizsardzība pret ekonomiski neizdevīgiem apstākļiem, ko radis konkurence, nav pamatots iemesls atteikumam.

2. Šīs regulas izpratnē uzskata, ka likumīgs nacionālais monopols pastāv tad, ja valsts tiesību aktos ir skaidri paredzēts, ka dalībvalstī vai tās tirdzniecības zonā nākamās dienas un tekošās dienas tirdzniecības pakalpojumus var sniegt ne vairāk kā viena struktūra.

3. Divus gadus pēc šīs regulas stāšanās spēkā Komisija saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 714/2009 24. pantu iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par to, kā attīstās vienota nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšana dalībvalstīs, īpašu uzmanību pievēršot tam, kā attīstās NETO savstarpējā konkurence. Pamatojoties uz minēto ziņojumu un ja Komisija uzskatīs, ka nav pamata likumīga valsts monopola saglabāšanai vai dalībvalsts atteikumam atļaut pārrobežu tirdzniecību NETO, kas iecelts citā dalībvalstī, Komisija var apsvērt attiecīgus legīslatīvus vai citus piemērotus pasākumus, lai vēl vairāk palielinātu konkurenci un tirdzniecību starp dalībvalstīm un to iekšienē. Komisija ziņojumā iekļauj arī novērtējumu, kurā izvērtēta vienotās nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanas pārvaldība, kas izveidota ar šo regulu, un kurā īpaša uzmanība pievērsta tam, cik pārredzamas ir TSO funkcijas, ko veic NETO kopīgi. Pamatojoties uz minēto ziņojumu un ja Komisija uzskatīs, ka monopolistisko TSO funkciju un citu NETO pienākumu veikšana nav pietiekami pārredzama, Komisija var apsvērt attiecīgus legīslatīvus vai citus piemērotus pasākumus, lai vēl vairāk palielinātu vienotas nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanas pārredzamību un efektīvu darbību.

## 6. pants

### NETO iecelšanas kritēriji

1. Pretendentu iecel par NETO tikai tad, ja tas atbilst visām turpmāk minētajām prasībām:
  - a) tam ir līgums vai tas noslēdz līgumu, ar ko tiek nodrošināti resursi vienotai, koordinētai un atbilstīgai vienotas nākamās dienas un/vai tekošās dienas tirgus sasaistīšanas mehānismu darbībai, tostarp resursi, kas nepieciešami, lai pildītu NETO funkcijas, finansiālie resursi, nepieciešamās informācijas tehnoloģijas, tehniskā infrastruktūra un darba procedūras, vai arī tas pierāda, ka tas spēj iegūt šādus resursus pieņemamā sagatavošanās termiņā, pirms tas sāk pildīt pienākumus saskaņā ar 7. pantu;
  - b) tas spēj nodrošināt, ka tirgus dalībniekiem ir brīva piekļuve informācijai par NETO pienākumiem saskaņā ar 7. pantu;
  - c) tas vienotu nākamās dienas un tekošās dienas tirgus saskaņošanu veic izmaksu ziņā efektīvi, un, lai novērstu šķērssubsidēšanu, tas savā iekšējā grāmatvedībā nodala TSO funkciju un citu darbību uzskaiti;
  - d) tas ir pienācīgā līmenī nodrošinājis darbības nošķiršanu no citiem tirgus dalībniekiem;
  - e) ja tam piešķir likumīgu nacionālo monopolu uz nākamās dienas un tekošās dienas tirdzniecības pakalpojumiem dalībvalstī, tas 5. panta 1. punktā minētās nodevas neizmanto, lai finansētu savas nākamās dienas un tekošās dienas darbības dalībvalstī, kas nav dalībvalsts, kurā nodevas iekasētas;
  - f) tas spēj nodrošināt nediskriminējošu attieksmi pret visiem tirgus dalībniekiem;
  - g) tas ir ieviesis pienācīgus tirgus uzraudzības pasākumus;
  - h) tas ir noslēdzis pārredzamības un konfidencialitātes līgumus ar tirgus dalībniekiem un PSO;

- i) tas spēj sniegt nepieciešamos klīringa un norēķinu pakalpojumus;
  - j) tas spēj ieviest komunikācijas sistēmas un kārtību, kas nepieciešamas, lai nodrošinātu koordināciju ar konkrētās dalībvalsts PSO.
2. Iecelšanas kritērijus, kas izklāstīti 1. punktā, piemēro tā, lai konkurence starp NETO tiktu organizēta taisnīgā un nediskriminējošā veidā.

#### 7. pants

### NETO pienākumi

1. NETO darbojas kā tirgus operatori valstu vai reģionālos tirgos, lai sadarbībā ar PSO veiktu vienotu nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanu. To pienākumi ietver uzdevumu saņemšanu no tirgus dalībniekiem, galvenās atbildības uzņemšanos par uzdevumu savietošānu un sadali saskaņā ar vienotas nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanas rezultātiem, cenu publicēšanu un norēķiniem un klīringu, kas saistīti ar līgumiem, kuri izriet no darījumiem saskaņā ar attiecīgajiem dalībnieku līgumiem un noteikumiem.

Attiecībā uz vienotu nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanu NETO atbildībā ir šādi pienākumi:

- a) pildīt 2. punktā noteiktās TSO funkcijas, koordinējot savas darbības ar citiem NETO;
- b) kopīgi noteikt prasības vienotai nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanai un prasības TSO funkcijām un izstrādāt cenas sasaistīšanas algoritmu attiecībā uz visiem jautājumiem, kas saistīti ar elektroenerģijas tirgus darbību, saskaņā ar šā panta 2. punktu un 36. un 37. pantu;
- c) noteikt maksimālās un minimālās cenas saskaņā ar 41. un 54. pantu;
- d) anonimizēt un kopīgiot saņemto informāciju par uzdevumiem, kas nepieciešama šā panta 2. punktā un 40. un 53. pantā noteikto TSO funkciju veikšanai;
- e) novērtēt rezultātus, kas aprēķināti, pildot šā panta 2. punktā minētās TSO funkcijas, sadalīt uzdevumus, pamatojoties uz minētajiem rezultātiem, validēt šos rezultātus kā galīgos rezultātus, ja tos uzskata par pareiziem, un uzņemties par tiem atbildību saskaņā ar 48. un 60. pantu;
- f) informēt tirgus dalībniekus par to uzdevumu rezultātiem saskaņā ar 48. un 60. pantu;
- g) darboties kā centrālajiem darījuma partneriem klīringā un norēķinos, kas saistīti ar elektroenerģijas apmaiņu, kura izriet no vienotās nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanas, saskaņā ar 68. panta 3. punktu;
- h) ņemot vērā rezerves procedūras, kas paredzētas 44. pantā, kopīgi ar attiecīgajiem NETO un PSO izstrādāt tādas atbalsta procedūras valstu vai reģionālo tirgu darbībai saskaņā ar 36. panta 3. punktu, kuras izmanto, ja TSO funkcijas nesniedz rezultātus saskaņā ar 39. panta 2. punktu;
- i) ja NETO izmaksas par vienotas nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanas procesa izstrādi, grozīšanu un izmantošanu jāsedz ar iesaistīto PSO ieguldījumu saskaņā ar 75.–77. pantu un 80. pantu, kopīgi sniegt prognozes par vienotas nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanas izmaksām un informāciju par izmaksām kompetentajām regulatīvajām iestādēm;
- j) attiecīgā gadījumā saskaņā ar 45. un 57. pantu koordinēt ar PSO tādu pasākumu izstrādi, kuri attiecas uz vairāk nekā vienu NETO vienā tirdzniecības zonā, un veikt vienotu nākamās dienas un/vai tekošās dienas tirgus sasaistīšanu saskaņā ar apstiprinātajiem pasākumiem.

2. NETO pilda TSO funkcijas kopā ar citiem NETO. Minētās funkcijas ir šādas:

- a) izstrādāt un uzturēt algoritmus, sistēmas un procedūras vienotai nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanai saskaņā ar 36. un 51. pantu;
- b) apstrādāt ievades datus par starppozonu jaudu un jaudas piešķiršanas ierobežojumiem, ko snieguši koordinētie jaudas aprēķinātāji saskaņā ar 46. un 58. pantu;

- c) veikt darbības ar cenas sasaistīšanas un nepārtrauktas tirdzniecības savietošanas algoritmu saskaņā ar 48. un 60. pantu;
- d) validēt un nosūtīt NETO vienotas nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanas rezultātus saskaņā ar 48. un 60. pantu.

3. Astoņu mēnešu laikā pēc šīs regulas stāšanās spēkā visi NETO iesniedz visām regulatīvajām iestādēm un Aģentūrai plānu, kurā izklāstīts, kā kopīgi izstrādāt un pildīt TSO funkcijas, kas noteiktas 2. punktā, un kurā iekļauti nepieciešamo NETO un trešo personu līgumu projekti. Plānā iekļauj sīku aprakstu un ierosināto īstenošanas grafiku, kas nedrīkst būt ilgāks par 12 mēnešiem, un aprakstu par noteikumu vai metodiku paredzamo ietekmi uz 2. punktā minēto TSO funkciju izstrādi un izpildi.

4. NETO savstarpēji sadarbojas tikai un vienīgi tiktāl, ciktāl nepieciešams, lai vienota nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanas izstrāde, īstenošana un izmantošana būtu efektīva un droša. TSO funkciju kopīgas izpildes pamatā ir nediskriminēšanas princips, un tiek nodrošināts, ka neviens NETO nevar gūt nepamatotu ekonomisko labumu, piedaloties TSO funkciju veikšanā.

5. Aģentūra uzrauga NETO progresu TSO funkciju izstrādē un izpildē, īpašu uzmanību pievēršot līgumiskajam un regulatīvajam satvaram un tehniskajai gatavībai pildīt TSO funkcijas. 12 mēnešu laikā pēc šīs regulas stāšanās spēkā Aģentūra iesniedz Komisijai ziņojumu par to, vai vienotas nākamās dienas vai tekošās dienas tirgus sasaistīšanas izstrādes un īstenošanas progress ir apmierinošs.

Aģentūra TSO funkciju izstrādes un izpildes efektivitāti un lietderīgumu var izvērtēt jebkurā laikā. Ja šādā novērtējumā konstatē, ka prasības nav izpildītas, Aģentūra var ieteikt Komisijai papildu pasākumus, kas vajadzīgi, lai savlaicīgi nodrošinātu efektīvu un lietderīgu vienotu nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanu.

6. Ja NETO neiesniedz plānu par šā panta 2. punktā minēto TSO funkciju izstrādi attiecībā uz tekošās dienas vai nākamās dienas tirgus laikposmiem, kā noteikts 7. panta 3. punktā, Komisija saskaņā ar 9. panta 4. punktu var ierosināt grozījumus šajā regulā, proti, tā var apsvērt ENTSO-E vai citas struktūras iecelšanu TSO funkciju veikšanai NETO vietā vienotai nākamās dienas tirgus sasaistīšanai vai tekošās dienas tirgus sasaistīšanai.

## 8. pants

### **PSO pienākumi, kas saistīti ar vienotu nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanu**

1. Dalībvalstīs, kuru elektroenerģijas tīkli ir savienoti ar citas dalībvalsts tīklu, visi PSO piedalās vienotā nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanā.
2. PSO:
  - a) kopīgi izstrādā PSO prasības cenas sasaistīšanas un nepārtrauktas tirdzniecības savietošanas algoritmam attiecībā uz visiem aspektiem, kas saistīti ar jaudas piešķiršanu, saskaņā ar 37. panta 1. punkta a) apakšpunktu;
  - b) kopīgi validē savietošanas algoritmus, ņemot vērā prasības, kas minētas šā punkta a) apakšpunktā, saskaņā ar 37. panta 4. punktu;
  - c) nosaka un veic jaudas aprēķināšanu saskaņā ar 14.–30. pantu;
  - d) vajadzības gadījumā nosaka starpzonu jaudas piešķiršanas kārtību un citus pasākumus saskaņā ar 45. un 57. pantu;
  - e) aprēķina starpzonu jaudu un jaudas piešķiršanas ierobežojumus un nosūta attiecīgo informāciju saskaņā ar 46. un 58. pantu;
  - f) verificē vienotas nākamās dienas tirgus sasaistīšanas rezultātus attiecībā uz validēto starpzonu jaudu un jaudas piešķiršanas ierobežojumiem saskaņā ar 48. panta 2. punktu un 52. pantu;
  - g) vajadzības gadījumā nosaka plānotas apmaiņas aprēķinātājus, kam jāaprēķina plānotā tirdzniecība starp tirdzniecības zonām un jāpublicē attiecīgā informācija, saskaņā ar 49. un 56. pantu;

- h) ievēro vienotas nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanas rezultātus, kuri aprēķināti saskaņā ar 39. un 52. pantu;
- i) izstrādā un vajadzības gadījumā izmanto rezerves procedūras jaudas piešķiršanai saskaņā ar 44. pantu;
- j) ierosina tekošās dienas starpzonu tirgus atvēršanas un slēgšanas laikus saskaņā ar 59. pantu;
- k) sadala pārslodzes ieņēmumus saskaņā ar metodiku, kas kopīgi izstrādāta saskaņā ar 73. pantu;
- l) ja ir attiecīga vienošanās, darbojas kā sūtītāji, veicot neto pozīciju pārvedumus, saskaņā ar 68. panta 6. punktu.

### 9. pants

#### Noteikumu vai metodiku pieņemšana

1. PSO un NETO izstrādā šajā regulā paredzētos noteikumus vai metodikas un šajā regulā noteiktajā termiņā priekšlikumu iesniedz kompetentajām regulatīvajām iestādēm apstiprinājuma saņemšanai. Ja priekšlikums par noteikumiem vai metodikām saskaņā ar šo regulu jāizstrādā un jāapstiprina vairāk nekā vienam PSO vai NETO, iesaistītie PSO un NETO cieši sadarbojas. PSO ar ENTSO-E palīdzību un visi NETO regulāri informē kompetentās regulatīvās iestādes un Aģentūru par progresu, kas panākts minēto noteikumu vai metodiku izstrādē.

2. PSO vai NETO, lemjot par noteikumu vai metodiku priekšlikumiem saskaņā ar 9. panta 6. punktu, lēmumu pieņem ar kvalificētu balsu vairākumu, ja to starpā nav bijis iespējams panākt vienprātību. Kvalificētu balsu vairākumu sasniedz katrā attiecīgajā PSO un NETO balsojuma kategorijā. Kvalificētam balsu vairākumam par priekšlikumiem saskaņā ar 9. panta 6. punktu ir nepieciešams šādu balsu vairākums:

- a) PSO vai NETO, kas pārstāv vismaz 55 % no dalībvalstīm; un
- b) PSO vai NETO, kas pārstāv dalībvalstis, kurās dzīvo vismaz 65 % no Savienības iedzīvotājiem.

Bloķējošajā mazākumā attiecībā uz lēmumiem saskaņā ar 9. panta 6. punktu jābūt PSO vai NETO, kas pārstāv vismaz četras dalībvalstis, pretējā gadījumā uzskata, ka kvalificētais balsu vairākums ir panākts.

Pieņemot PSO lēmumus saskaņā ar 9. panta 6. punktu, katrai dalībvalstij ir viena balss. Ja dalībvalsts teritorijā ir vairāk nekā viens PSO, dalībvalsts teritorijā, dalībvalsts sadala balsošanas pilnvaras starp PSO.

Pieņemot NETO lēmumus saskaņā ar 9. panta 6. punktu, katrai dalībvalstij ir viena balss. Katram NETO ir tik balsu, cik dalībvalstīs tas ir iecelts. Ja dalībvalsts teritorijā ir iecelts vairāk nekā viens NETO, dalībvalsts sadala balsošanas pilnvaras starp NETO, ņemot vērā to attiecīgo pārdotās elektroenerģijas apjomu konkrētajā dalībvalstī iepriekšējā finanšu gadā.

3. Izņemot attiecībā uz 43. panta 1. punktā, 44. pantā, 56. panta 1. punktā, 63. pantā un 74. panta 1. punktā minētajiem priekšlikumiem, PSO lemjot par noteikumu vai metodiku priekšlikumiem saskaņā ar 9. panta 7. punktu, lēmumus pieņem ar kvalificētu balsu vairākumu, ja tie savā vidū nespēj panākt vienprātību un ja attiecīgos reģionus veido vairāk nekā piecas dalībvalstis. Kvalificētu balsu vairākumu sasniedz katrā attiecīgajā PSO un NETO balsojuma kategorijā. Kvalificētam balsu vairākumam par priekšlikumiem saskaņā ar 9. panta 7. punktu ir nepieciešams šādu balsu vairākums:

- a) PSO, kas pārstāv vismaz 72 % no iesaistītajām dalībvalstīm, un
- b) PSO, kas pārstāv dalībvalstis, kurās dzīvo vismaz 65 % no attiecīgā reģiona iedzīvotājiem.

Bloķējošais mazākums attiecībā uz lēmumiem saskaņā ar 9. panta 7. punktu jāveido minimālajam PSO skaitam, kuri pārstāv vairāk nekā 35 % iesaistīto dalībvalstu iedzīvotāju, un PSO, kas pārstāv vismaz vēl vienu iesaistīto dalībvalsti, pretējā gadījumā uzskata, ka kvalificētais balsu vairākums ir panākts.

PSO, lemjot par noteikumu vai metodiku priekšlikumiem saskaņā ar 9. panta 7. punktu, lēmumus attiecībā uz reģioniem, ko veido ne vairāk kā piecas dalībvalstis, pieņem vienprātīgi.

Pieņemot PSO lēmumus saskaņā ar 9. panta 7. punktu, katrai dalībvalstij ir viena balss. Ja dalībvalsts teritorijā ir vairāk nekā viens PSO, dalībvalsts sadala balsošanas pilnvaras starp PSO.

NETO, lemjot par noteikumu vai metodiku priekšlikumiem saskaņā ar 9. panta 7. punktu, lēmumus pieņem vienprātīgi.

4. Ja PSO vai NETO noteikumu vai metodiku priekšlikumu valstu regulatīvajām iestādēm neiesniedz šajā regulā noteiktajā termiņā, tie kompetentajām regulatīvajām iestādēm un Aģentūrai iesniedz attiecīgos noteikumu vai metodiku projektus un paskaidro, kāpēc nav panākta vienošanās. Aģentūra informē Komisiju un sadarbībā ar kompetentajām regulatīvajām iestādēm pēc Komisijas pieprasījuma noskaidro iemeslus, kāpēc nav bijis iespējams panākt vienošanos, un par tiem informē Komisiju. Komisija veic attiecīgus pasākumus, lai būtu iespējams pieņemt vajadzīgos noteikumus vai metodikas četru mēnešu laikā no dienas, kad no Aģentūras saņemta informācija.

5. Visas regulatīvās iestādes apstiprina PSO un NETO izstrādātos noteikumus un metodikas, ko izmanto, lai aprēķinātu vai veiktu vienotu nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanu. Tās ir atbildīgas par 6., 7. un 8. punktā minēto noteikumu vai metodiku apstiprināšanu.

6. Visu regulatīvo iestāžu apstiprinājums ir nepieciešams šādiem noteikumu vai metodiku priekšlikumiem:

- a) plāns par TSO funkciju kopīgu izpildi saskaņā ar 7. panta 3. punktu;
- b) jaudas aprēķināšanas reģioni saskaņā ar 15. panta 1. punktu;
- c) ražošanas un slodzes datu ieguves metodika saskaņā ar 16. panta 1. punktu;
- d) kopēja tīkla modeļa metodika saskaņā ar 17. panta 1. punktu;
- e) priekšlikums saskaņotai jaudas aprēķināšanas metodikai saskaņā ar 21. panta 4. punktu;
- f) rezerves risinājumu metodika saskaņā ar 36. panta 3. punktu;
- g) algoritms, ko NETO iesnieguši saskaņā ar 37. panta 5. punktu, tostarp PSO un NETO prasības algoritmu izstrādei saskaņā ar 37. panta 1. punktu;
- h) produkti, kurus NETO var ņemt vērā vienotā nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanā saskaņā ar 40. un 53. pantu;
- i) maksimālās un minimālās cenas saskaņā ar 41. panta 1. punktu un 54. panta 2. punktu;
- j) tekošās dienas jaudas cenas noteikšanas metodika, kas jāizstrādā saskaņā ar 55. panta 1. punktu;
- k) tekošās dienas starpzonu tirgus atvēršanas un slēgšanas laiki saskaņā ar 59. panta 1. punktu;
- l) nākamās dienas tirgum rezervētās jaudas garantēšanas termiņš saskaņā ar 69. pantu;
- m) pārslodzes ieņēmumu sadalīšanas metodika saskaņā ar 73. panta 1. punktu;

7. Apstiprinājums no iesaistītā reģiona visām regulatīvajām iestādēm ir nepieciešams šādiem noteikumu vai metodiku priekšlikumiem:

- a) kopīgā jaudas aprēķināšanas metodika saskaņā ar 20. panta 2. punktu;
- b) lēmumi par plūsmabalstīta aprēķina metodes ieviešanu un atlikšanu saskaņā ar 20. panta 2.–6. punktu un atbrīvojumiem saskaņā ar 20. panta 7. punktu;
- c) koordinētas pārdispečēšanas un kompensācijas tirdzniecības metodika saskaņā ar 35. panta 1. punktu;
- d) kopīgās metodikas plānotās apmaiņas aprēķināšanai saskaņā ar 43. panta 1. punktu un 56. panta 1. punktu;

- e) rezerves procedūras saskaņā ar 44. pantu;
- f) papildu reģionālās izsoles saskaņā ar 63. panta 1. punktu;
- g) nosacījumi tiešas piešķiršanas nodrošināšanai saskaņā ar 64. panta 2. punktu;
- h) pārdispečēšanas vai kompensācijas tirdzniecības izmaksu dalīšanas metodika saskaņā ar 74. panta 1. punktu.

8. Katra iesaistītās dalībvalsts regulatīvā iestāde vai cita kompetentā iestāde individuāli apstiprina šādus noteikumus vai metodikas:

- a) attiecīgā gadījumā NETO iecelšana un pagaidu atstādināšana vai atsaukšana saskaņā ar 4. panta 2., 8. un 9. punktu;
- b) attiecīgā gadījumā nodevas vai metodikas, ko izmanto, lai aprēķinātu nodevas, kuras piemērojamas NETO saistībā ar tirdzniecību nākamās dienas un tekošās dienas tirgos saskaņā ar 5. panta 1. punktu;
- c) individuālu PSO priekšlikumi par tirdzniecības zonu konfigurācijas izvērtējumu saskaņā ar 32. panta 1. punkta d) apakšpunktu;
- d) attiecīgā gadījumā starpzonu jaudas piešķiršanas kārtības un citu pasākumu priekšlikums saskaņā ar 45. un 57. pantu;
- e) jaudas piešķiršanas un pārslodzes vadības izmaksas saskaņā ar 75.–79. pantu;
- f) attiecīgā gadījumā vienotas nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanas reģionālo izmaksu dalīšana saskaņā ar 80. panta 4. punktu.

9. Noteikumu vai metodiku priekšlikumā iekļauj priekšlikumu par to īstenošanas grafiku un aprakstu par to sagaidāmo ietekmi uz šīs regulas mērķu izpildi. Noteikumu vai metodiku priekšlikumus, kuri jāapstiprina vairākām vai visām regulatīvajām iestādēm, iesniedz Aģentūrai tajā pašā laikā, kad tos iesniedz regulatīvajām iestādēm. Pēc kompetento regulatīvo iestāžu pieprasījuma Aģentūra par noteikumu vai metodiku priekšlikumiem trīs mēnešu laikā sniedz atzinumu.

10. Ja lēmums par noteikumu vai metodiku apstiprināšanu jāpieņem vairāk nekā vienai regulatīvajai iestādei, kompetentās regulatīvās iestādes viena ar otru apspriežas, cieši sadarbojas un savstarpēji koordinē savas darbības, lai panāktu vienošanos. Attiecīgā gadījumā kompetentās regulatīvās iestādes ņem vērā Aģentūras atzinumu. Regulatīvās iestādes pieņem lēmumus par iesniegtajiem noteikumiem vai metodikām saskaņā ar 6., 7. un 8. punktu sešu mēnešu laikā pēc tam, kad regulatīvā iestāde vai attiecīgā gadījumā pēdējā iesaistītā regulatīvā iestāde saņēmusi noteikumus vai metodikas.

11. Ja regulatīvās iestādes nav spējušas vienoties 10. punktā minētajā termiņā vai ja tās iesniedz kopīgu pieprasījumu, par iesniegtajiem noteikumu vai metodiku priekšlikumiem sešu mēnešu laikā lēmumu pieņem Aģentūra saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 713/2009 8. panta 1. punktu.

12. Ja viena vai vairākas regulatīvās iestādes pieprasa, lai noteikumos vai metodikās, kas iesniegti apstiprināšanai saskaņā ar 6., 7. un 8. punktu, tiktu izdarīti grozījumi, attiecīgie PSO vai NETO divu mēnešu laikā pēc tam, kad regulatīvās iestādes to pieprasījušas, iesniedz apstiprināšanai grozīto noteikumu vai metodiku priekšlikumu. Regulatīvās iestādes lēmumu par grozītajiem noteikumiem vai metodikām pieņem divu mēnešu laikā pēc to iesniegšanas. Ja kompetentās regulatīvās iestādes nav spējušas vienoties par noteikumiem vai metodikām saskaņā ar 6. un 7. punktu divu mēnešu laikā vai ja tās iesniedz kopīgu pieprasījumu, par grozītajiem noteikumiem vai metodikām sešu mēnešu laikā lēmumu pieņem Aģentūra saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 713/2009 8. panta 1. punktu. Ja attiecīgie PSO vai NETO neiesniedz grozīto noteikumu vai metodiku priekšlikumu, piemēro šā panta 4. punktā paredzēto procedūru.

13. PSO vai NETO, kas atbildīgi par noteikumu vai metodiku priekšlikuma izstrādi, vai regulatīvās iestādes, kas atbildīgas par to pieņemšanu saskaņā ar 6., 7. un 8. punktu, var pieprasīt minēto noteikumu vai metodiku grozīšanu.

Noteikumu vai metodiku grozījumu priekšlikumu iesniedz apspriešanai saskaņā ar 12. pantā izklāstīto procedūru un apstiprina saskaņā ar šajā pantā izklāstīto procedūru.

14. PSO un NETO, kas atbildīgi par noteikumu vai metodiku izstrādi saskaņā ar šo regulu, publicē tos internetā pēc tam, kad tos ir apstiprinājušas kompetentās regulatīvās iestādes, vai, ja šāds apstiprinājums nav nepieciešams, pēc to izstrādes, izņemot, ja šāda informācija saskaņā ar 13. pantu ir uzskatāma par konfidenciālu.

#### 10. pants

### Vienotas nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanas ikdienas pārvaldība

PSO un NETO vienotas nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanas ikdienas pārvaldību organizē kopīgi. Tie regulāri tiekas, lai apspriestu ikdienas pārvaldības jautājumus un pieņemtu attiecīgus lēmumus. PSO un NETO uzaicina Aģentūru un Komisiju piedalīties to sanāksmēs kā novērotājus un publicē sanāksmju protokola kopsavilkumu.

#### 11. pants

### Ieinteresēto personu līdzdalība

Aģentūra, cieši sadarbojoties ar ENTSO-E, organizē ieinteresēto personu līdzdalību nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanā un citos šīs regulas īstenošanas aspektos. Tas paredz regulāras sanāksmes ar ieinteresētajām personām, lai apzinātu problēmas un ierosinātu uzlabojumus, jo īpaši attiecībā uz vienotu nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanu. Tas neaizstāj apspriešanos ar ieinteresētajām personām saskaņā ar 12. pantu.

#### 12. pants

### Apspriešanās

1. PSO un NETO, kas atbildīgi par šajā regulā paredzēto noteikumu vai metodiku vai to grozījumu priekšlikumu iesniegšanu, par noteikumu vai metodiku priekšlikumu projektu apspriežas ar ieinteresētajām personām (tostarp katras dalībvalsts attiecīgajām iestādēm), ja tas skaidri noteikts šajā regulā. Apspriešanās periods ilgst vismaz vienu mēnesi.

2. Noteikumu vai metodiku priekšlikumus, ko PSO un NETO iesnieguši Savienības līmenī, publicē un iesniedz apspriešanai Savienības līmenī. Priekšlikumus, ko PSO un NETO iesnieguši reģionālā līmenī, iesniedz apspriešanai vismaz reģionālā līmenī. Puses, kas iesniedz priekšlikumus divpusējā vai daudzpusējā līmenī, apspriežas vismaz ar iesaistītajām dalībvalstīm.

3. Struktūras, kas atbildīgas par noteikumu vai metodiku priekšlikumu, pirms tā iesniegšanas regulatīvo iestāžu apstiprinājumam, ja tas nepieciešams saskaņā ar 9. pantu, vai visos pārējos gadījumos pirms publicēšanas pienācīgi ņem vērā ieinteresēto personu viedokli, ko tās izteikušas apspriešanā, kura veikta saskaņā ar 1. punktu. Visos gadījumos iesniegtajā priekšlikumā norāda skaidru un ticamu pamatojumu tam, kāpēc apspriešanā paustie viedokļi tiks vai netiks ņemti vērā, un to savlaicīgi publicē pirms noteikumu vai metodiku priekšlikuma publicēšanas vai vienlaikus ar to.

#### 13. pants

### Konfidencialitātes ievērošanas pienākumi

1. Uz jebkādu konfidenciālu informāciju, kas saņemta, ar ko veikta apmaiņa vai kas nosūtīta atbilstīgi šai regulai, attiecas 2., 3. un 4. punktā noteiktie dienesta noslēpuma nosacījumi.

2. Dienesta noslēpuma ievērošanas pienākums ir piemērojams visām personām, uz kurām attiecas šīs regulas noteikumi.



3. Konfidenciālu informāciju, ko, pildot savus pienākumus, saņēmušas 2. punktā minētās personas, nedrīkst izpaust nevienai citai personai vai iestādei, neskarot gadījumus, uz kuriem attiecas valstu tiesību akti, pārējie šīs regulas noteikumi vai citi attiecīgi Savienības tiesību akti.

4. Neskarot gadījumus, uz kuriem attiecas valstu tiesību akti, regulatīvās iestādes, struktūras vai personas, kas saņem konfidenciālu informāciju atbilstoši šai regulai, to var izmantot tikai šajā regulā minēto funkciju izpildei.

## II SADAĻA

### PRASĪBAS NOTEIKUMIEM UN METODIKĀM, KAS ATTIECAS UZ JAUDAS PIEŠĶIRŠANU UN PĀRSLODZES VADĪBU

#### 1. NODAĻA

#### **Jaudas aprēķins**

##### 1. iedaļa

#### **Vispārīgas prasības**

##### 14. pants

#### **Jaudas aprēķina laikposmi**

1. Visi PSO aprēķina starpzonu jaudu vismaz šādiem laikposmiem:

a) nākamajai dienai, nākamās dienas tirgum;

b) tekošajai dienai, tekošās dienas tirgum.

2. Nākamās dienas tirgus laikposmam aprēķina individuālas vērtības starpzonu jaudai par katru nākamās dienas tirgus laika vienību. Tekošās dienas tirgus laikposmam aprēķina individuālas vērtības starpzonu jaudai par katru tekošās dienas tirgus laika vienību.

3. Attiecībā uz nākamās dienas laikposmu jaudas aprēķināšanā par pamatu izmanto jaunāko pieejamo informāciju. Informācijas atjaunināšana nākamās dienas tirgus laikposmam sākas ne agrāk kā plkst. 15.00 pēc tirgus laika divas dienas pirms piegādes dienas.

4. Visi PSO katrā jaudas aprēķināšanas reģionā nodrošina, ka starpzonu jaudu pārrēķina tekošās dienas tirgus laikposmā, par pamatu izmantojot jaunāko pieejamo informāciju. Attiecībā uz šā pārrēķina biežumu ņem vērā efektivitātes un darbības drošības apsvērumus.

##### 15. pants

#### **Jaudas aprēķināšanas reģioni**

1. Trīs mēnešu laikā pēc šīs regulas stāšanās spēkā visi PSO kopīgi izstrādā kopīgu priekšlikumu par jaudas aprēķināšanas reģionu noteikšanu. Priekšlikumu apspriež saskaņā ar 12. pantu.

2. Priekšlikumā, kas minēts 1. punktā, nosaka tirdzniecības zonu robežas, kuras attiecinā uz PSO, kas ir dalībnieki katrā jaudas aprēķināšanas reģionā. Ievēro šādas prasības:

a) priekšlikumā pienācīgi ņem vērā Regulas (EK) Nr. 714/2009 I pielikuma 3.2. punktā minētos reģionus;

b) visas tirdzniecības zonu robežas vai attiecīgā gadījumā divas atdalītas tirdzniecības zonu robežas, pāri kurām izveidots starpsavienojums, iekļauj vienā jaudas aprēķināšanas reģionā;

- c) visiem jaudas aprēķināšanas reģioniem piesaista vismaz tos PSO, kuriem tajos ir tirdzniecības zonu robežas.
3. Jaudas aprēķināšanas reģionus, kuros piemēro plūsmabāzētu metodi, apvieno vienā jaudas aprēķināšanas reģionā, ja ir izpildīti šādi kumulatīvi nosacījumi:
- a) to pārvades sistēmas ir savstarpēji tieši saistītas;
- b) tie ir iesaistīti vienā un tajā pašā nākamās dienas vai tekošās dienas tirgus sasaistīšanas zonā;
- c) to apvienošana ir efektīvāka nekā atsevišķu reģionu saglabāšana. Kompetentās regulatīvās iestādes var pieprasīt kopīgu izmaksu un ieguvumu analīzi no iesaistītajiem PSO, lai novērtētu reģionu apvienošanas efektivitāti.

## 2. iedaļa

### Kopējs tīkla modelis

#### 16. pants

#### **Ražošanas un slodzes datu ieguves metodika**

1. Desmit mēnešu laikā pēc šīs regulas stāšanās spēkā visi PSO kopīgi izstrādā priekšlikumu par vienotu metodiku tam, kā iegūstami ražošanas un slodzes dati, kas nepieciešami kopēja tīkla modeļa izveidei, un šis priekšlikums jāiesniedz apspriešanai saskaņā ar 12. pantu. Priekšlikumā iekļauj šīs informācijas nepieciešamības pamatojumu, kura pamatā ir šīs regulas mērķi.
2. Ražošanas un slodzes datu ieguves metodikas priekšlikumā norāda, kurām ģenerētārvienībām un slodzes punktiem jāsniedz informācija to attiecīgajiem PSO, lai varētu veikt jaudas aprēķināšanu.
3. Ražošanas un slodzes datu ieguves metodikas priekšlikumā norāda informāciju, kas ģenerētārvienībām un slodzes punktiem jāsniedz PSO. Šajā informācijā iekļauj vismaz:
- a) informāciju, kas saistīta ar to tehniskajiem raksturlielumiem;
- b) informāciju, kas saistīta ar ģenerētārvienību un slodzes punktu pieejamību;
- c) informāciju, kas saistīta ar ģenerētārvienību grafikiem;
- d) būtisku pieejamo informāciju par to, kā ģenerētārvienības tiks dispečētas.
4. Metodikā nosaka termiņus, kas piemērojami ģenerētārvienībām un slodzes punktiem attiecībā uz 3. punktā minētās informācijas sniegšanu.
5. Katrs PSO izmanto informāciju, kas minēta 3. punktā, un dalās šajā informācijā ar citiem PSO. Informāciju, kas minēta 3. punkta d) apakšpunktā, izmanto vienīgi jaudas aprēķināšanai.
6. Ne vēlāk kā divus mēnešus pēc tam, kad ražošanas un slodzes datu ieguves metodiku ir apstiprinājušas visas regulatīvās iestādes, *ENTSO-E* publicē:
- a) sarakstu, kurā norādītas struktūras, kam ir pienākums sniegt informāciju PSO;
- b) sarakstu, kurā norādīta sniedzamā informācija, kas minēta 3. punktā;
- c) informācijas sniegšanas termiņus.

## 17. pants

**Kopējā tīkla modeļa metodika**

1. Desmit mēnešu laikā pēc šīs regulas stāšanās spēkā visi PSO kopīgi izstrādā priekšlikumu par kopējā tīkla modeļa metodiku. Priekšlikumu apspriež saskaņā ar 12. pantu.
2. Kopējā tīkla modeļa metodika ļauj izveidot kopēju tīkla modeli. Tajā iekļauj vismaz šādus punktus:
  - a) scenāriju definīciju saskaņā ar 18. pantu;
  - b) atsevišķu tīkla modeļu definīciju saskaņā ar 19. pantu;
  - c) aprakstu par atsevišķo tīkla modeļu apvienošanas procesu kopēja tīkla modeļa izveidei.

## 18. pants

**Scenāriji**

1. Visi PSO kopīgi izstrādā kopīgus scenārijus visiem jaudas aprēķināšanas laikposmiem, kas minēti 14. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā. Kopīgos scenārijus izmanto, lai aprakstītu noteiktu prognozēto stāvokli attiecībā uz ražošanu, slodzi un tīkla topoloģiju pārvades sistēmā kopējā tīkla modelī.
2. Gan nākamās dienas, gan tekošās dienas jaudas aprēķināšanas laikposmam izstrādā vienu scenāriju par katru tirgus laika vienību.
3. Katram scenārijam visi PSO kopīgi izstrādā vienotus noteikumus neto pozīcijas noteikšanai katrā tirdzniecības zonā un plūsmas noteikšanai katrai līdzstrāvas līnijai. Minēto vienoto noteikumu pamatā ir labākā iespējamā prognoze neto pozīcijai katrā tirdzniecības zonā un labākā iespējamā prognoze plūsmām katrā līdzstrāvas līnijā katram scenārijam, un tajos Savienības pārvades sistēmai ir noteikts vispārējais līdzsvars starp slodzi un ražošanu. Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 714/2009 I pielikuma 1.7. punktu, nosakot scenārijus, nodrošina, ka starp iekšējo un starpzonu apmaiņu nav nepamatotas diskriminācijas.

## 19. pants

**Atsevišķs tīkla modelis**

1. Attiecībā uz katru tirdzniecības zonu un katru scenāriju:
  - a) visi tirdzniecības zonas PSO kopīgi iesniedz vienu atsevišķu tīkla modeli, kurš ir saskaņā ar 18. panta 3. punktu; vai
  - b) katrs tirdzniecības zonas PSO iesniedz atsevišķu tīkla modeli par savu kontroles zonu, tostarp starpsavienojumiem, ar nosacījumu, ka neto pozīciju summa kontroles zonās (tostarp starpsavienojumos), kas aptver tirdzniecības zonu, ir saskaņā ar 18. panta 3. punktu.
2. Katrs atsevišķais tīkla modelis attēlo labāko iespējamo pārvades sistēmas apstākļu prognozi katram scenārijam, ko PSO norādījis(-uši) atsevišķā tīkla modeļa izveides brīdī.
3. Atsevišķie tīkla modeļi aptver visus pārvades sistēmas tīkla elementus, ko izmanto reģionālajā darbības drošības analīzē konkrētajam laikposmam.
4. Visi PSO pēc iespējas saskaņo veidu, kādā tiek izstrādāti atsevišķie tīkla modeļi.
5. Katrs PSO atsevišķajā tīkla modelī iesniedz visus datus, kas nepieciešami, lai varētu veikt aktīvās un reaktīvās jaudas plūsmas un sprieguma analīzes stacionārā režīmā.

6. Vajadzības gadījumā un pēc vienošanās starp visiem jaudas aprēķināšanas reģiona PSO visi konkrētā jaudas aprēķināšanas reģiona PSO savstarpēji apmainās ar datiem, kas nepieciešami, lai varētu veikt sprieguma un dinamiskās stabilitātes analīzes.

### 3. iedaļa

## Jaudas aprēķināšanas metodikas

### 20. pants

#### Plūsmbalstītas jaudas aprēķināšanas metodikas ieviešana

1. Nākamās dienas tirgus laikposmam un tekošās dienas tirgus laikposmam kopīgajās jaudas aprēķināšanas metodikās izmantotā metode ir plūsmbalstīta metode, izņemot, ja ir izpildīta 7. punkta prasība.

2. Ne vēlāk kā 10 mēnešus pēc tam, kad ir apstiprināts priekšlikums par jaudas aprēķināšanas reģionu saskaņā ar 15. panta 1. punktu, visi PSO katrā jaudas aprēķināšanas reģionā iesniedz priekšlikumu par kopīgu koordinētas jaudas aprēķināšanas metodiku konkrētajā reģionā. Priekšlikumu apspriež saskaņā ar 12. pantu. Priekšlikumu par jaudas aprēķināšanas metodiku reģionos saskaņā ar šo punktu attiecībā uz jaudas aprēķināšanas reģioniem, kurus veido reģioni "Ziemeļrietumeiropa" (NWE) un "Centrālā un Austrumeiropa" (CEE), kas noteikti Regulas (EK) Nr. 714/2009 I pielikuma 3.2. punkta b) un d) apakšpunktā, kā arī 3. un 4. punktā minētie reģioni, papildina ar kopīgu satvaru plūsmbalstītās metodes koordinēšanai un saskaņošanai starp reģioniem, kas jāizstrādā saskaņā ar 5. punktu.

3. PSO no jaudas aprēķināšanas reģiona, kurā iekļauta Itālija, kā definēts Regulas (EK) Nr. 714/2009 I pielikuma 3.2. punkta c) apakšpunktā, neskarot 1. punktā noteikto pienākumu, termiņu, kurā saskaņā ar 2. punktu attiecīgajam reģionam jāiesniedz priekšlikums par kopīgu koordinētas jaudas aprēķināšanas metodiku, kurā izmanto plūsmbalstītu metodi, var pagarināt par sešiem mēnešiem no brīža, kad Šveice iesaistījusies vienotā nākamās dienas tirgus sasaistīšanā. Priekšlikumā nav jābūt iekļautām tirdzniecības zonu robežām Itālijas teritorijā un starp Itāliju un Grieķiju.

4. Ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc tam, kad vismaz visas Dienvidaustrumu Eiropas valstu Enerģētikas kopienas līgumslēdzējas puses ir iesaistījušās vienotā nākamās dienas tirgus sasaistīšanā, PSO vismaz no Horvātijas, Rumānijas, Bulgārijas un Grieķijas kopīgi iesniedz priekšlikumu par kopīgu jaudas aprēķinu metodiku, kurā izmanto plūsmbalstītu metodi, attiecībā uz nākamās dienas un tekošās dienas tirgu laikposmu. Priekšlikumā nosaka datumu, no kura tiks īstenota kopīgā jaudas aprēķināšanas metodika, kurā izmanto plūsmbalstītu metodi; tas nedrīkst būt vēlāks kā divi gadi pēc visu Dienvidaustrumu Eiropas valstu Enerģētikas kopienas līgumslēdzēju pušu iesaistīšanās vienotā nākamās dienas tirgus sasaistīšanā. PSO no dalībvalstīm, kurām ir robežas ar citiem reģioniem, ir aicināti pievienoties iniciatīvām ar mērķi īstenot ar šiem reģioniem kopīgu jaudas aprēķināšanas metodiku, kurā izmanto plūsmbalstītu metodi.

5. Laikā, kad divi vai vairāki blakusesoši jaudas aprēķināšanas reģioni vienā un tajā pašā sinhronā teritorijā īsteno jaudas aprēķināšanas metodiku, kurā izmanto plūsmbalstītu metodi, attiecībā uz nākamās dienas vai tekošās dienas tirgu laikposmu, tos šim nolūkam uzskata par vienu reģionu, un šā reģiona PSO sešu mēnešu laikā iesniedz priekšlikumu par to, kā nākamās dienas vai tekošās dienas tirgus laikposmiem piemērot kopīgu jaudas aprēķināšanas metodiku, kurā izmanto plūsmbalstītu metodi. Priekšlikumā nosaka datumu, no kura tiks īstenota kopīgā starpreģionu jaudas aprēķināšanas metodika; attiecībā uz nākamās dienas tirgus laikposmu tas nedrīkst būt vēlāks kā 12 mēneši pēc datuma, kad šajos reģionos ieviesta plūsmbalstīta metode, bet attiecībā uz tekošās dienas tirgus laikposmu – 18 mēneši. Šajā punktā minētos termiņus var pielāgot saskaņā ar 6. punktu.

Metodiku var vispirms ieviest tajos divos jaudas aprēķināšanas reģionos, kuri iniciējuši kopīgas jaudas aprēķināšanas metodikas izstrādi, un pēc tam izstrādāt kopīgu jaudas aprēķināšanas metodiku ar vēl citiem jaudas aprēķināšanas reģioniem.

6. Ja iesaistītie PSO spēj pierādīt, ka tādu kopīgo metodiku piemērošana saskaņā ar 4. un 5. punktu, kurās izmanto plūsmbalstītu metodi, pieņemot, ka darbības drošības līmenis ir tāds pats, vēl nenodrošinās lielāku efektivitāti, tie var kopīgi pieprasīt, lai kompetentās regulatīvās iestādes pagarina šos termiņus.

7. PSO var kopīgi pieprasīt, lai kompetentās regulatīvās iestādes piemēro koordinētās neto pārvades jaudas pieeju reģionos un uz tirdzniecības zonu robežām, izņemot reģionus un robežas, kas minēti 2.–4. punktā, ja iesaistītie PSO var pierādīt, ka konkrētajā reģionā tādas jaudas aprēķināšanas metodikas piemērošana, kurā izmanto plūsmbalstītu metodi, pieņemot, ka darbības drošības līmenis ir tāds pats, vēl nenodrošinās lielāku efektivitāti salīdzinājumā ar koordinētās neto pārvades jaudas aprēķināšanas metodi.

8. Lai tirgus dalībnieki varētu pielāgoties izmaiņām jaudas aprēķināšanas metodē, iesaistītie PSO veic jaunās metodes testēšanu paralēli esošajai metodei un iesaista tirgus dalībniekus vismaz sešus mēnešus, pirms tiek īstenots priekšlikums par izmaiņu izdarīšanu to jaudas aprēķināšanas metodē.

9. PSO katrā jaudas aprēķināšanas reģionā, kurā piemēro plūsmbalstītu metodi, izstrādā un dara pieejamu rīku, kas tirgus dalībniekiem ļauj novērtēt, kā mijiedarbojas starpzonu jauda un starpzonu apmaiņa starp tirdzniecības zonām.

## 21. pants

### Jaudas aprēķināšanas metodika

1. Priekšlikumā par kopīgu jaudas aprēķināšanas metodiku attiecībā uz jaudas aprēķināšanas reģionu, kas noteikts saskaņā ar 20. panta 2. punktu, par katru jaudas aprēķināšanas laikposmu iekļauj vismaz šādu informāciju:

a) metodikas, ar kurām aprēķina ievades datus jaudas aprēķināšanai un kurās ir ietverti vismaz šādi parametri:

- i) metodika drošuma rezerves noteikšanai saskaņā ar 22. pantu;
- ii) metodikas, ar kurām nosaka darbības drošības robežas, bojājumsituācijas, kas ir būtiskas attiecībā uz jaudas aprēķināšanu, un jaudas piešķiršanas ierobežojumus, ko var piemērot, saskaņā ar 23. pantu;
- iii) metodika ražošanas izmaiņu sadalīšanas atslēgu noteikšanai saskaņā ar 24. pantu;
- iv) metodika to korektīvo pasākumu noteikšanai, kas jāņem vērā jaudas aprēķinā, saskaņā ar 25. pantu;

b) detalizētu jaudas aprēķināšanas metodes aprakstu, kurā iekļauj šādus elementus:

- i) izmantotās jaudas aprēķināšanas metodes matemātisku aprakstu, kurā izmantoti dažādi jaudas aprēķināšanas ievades dati;
- ii) noteikumus par nepamatotas diskriminācijas novēršanu starp iekšējo un starpzonu apmaiņu, lai nodrošinātu atbilstību Regulas (EK) Nr. 714/2009 I pielikuma 1.7. punktam;
- iii) noteikumu par to, kad vajadzības gadījumā jāņem vērā iepriekš piešķirtā starpzonu jauda;
- iv) noteikumus par elektroenerģijas plūsmu koriģēšanu kritiskajos tīkla elementos vai par starpzonu jaudas koriģēšanu saistībā ar korektīviem pasākumiem saskaņā ar 25. pantu;
- v) plūsmbalstītai metodei – matemātisku aprakstu par elektroenerģijas pārvades sadales faktoriem un par kritiskajos tīkla elementos pieejamo rezervju aprēķināšanu;
- vi) koordinētās neto pārvades jaudas aprēķināšanas metodei – noteikumus par starpzonu jaudas aprēķināšanu, tostarp noteikumus par to, kā efektīvi sadalīt elektroenerģijas plūsmas jaudu kritiskajos tīkla elementos starp dažādām tirdzniecības zonu robežām;
- vii) ja elektroenerģijas plūsmas kritiskajos tīkla elementos ietekmē starpzonu elektroenerģijas apmaiņa dažādos jaudas aprēķināšanas reģionos, noteikumus par to, kā starp dažādiem jaudas aprēķināšanas reģioniem sadalīt elektroenerģijas plūsmas jaudu kritiskajos tīkla elementos, lai varētu uzņemt minētās plūsmas;

c) metodiku starpzonu jaudas validēšanai saskaņā ar 26. pantu.

2. Attiecībā uz tekošās dienas jaudas aprēķināšanas laikposmu jaudas aprēķināšanas metodikā norāda arī to, cik bieži jauda tiks atkārtoti novērtēta saskaņā ar 14. panta 4. punktu, un norāda iemeslus, kāpēc izvēlēts attiecīgais biežums.
3. Jaudas aprēķināšanas metodikā ietver rezerves procedūru, ko izmanto, ja sākotnējais jaudas aprēķins nedod rezultātus.
4. Visi PSO katrā jaudas aprēķināšanas reģionā pēc iespējas izmanto saskaņotos jaudas aprēķināšanas ievades datus. Līdz 2020. gada 31. decembrim panāk, ka visi reģioni izmanto saskaņotu jaudas aprēķināšanas metodiku, kas jo īpaši paredz saskaņotu jaudas aprēķināšanas metodiku plūsmbalstītai un koordinētas neto pārvades jaudas aprēķināšanas metodei. Par jaudas aprēķināšanas metodikas saskaņošanu veic efektivitātes novērtējumu, kurā novērtē tādu plūsmbalstīto metodiku un koordinētas neto pārvades jaudas metodiku saskaņošanu, kuras nodrošina līdzvērtīgu darbības drošuma līmeni. Visi PSO iesniedz minēto novērtējumu kopā ar priekšlikumu pārejai uz saskaņotu jaudas aprēķināšanas metodiku visām regulatīvajām iestādēm 12 mēnešu laikā pēc tam, kad vismaz divi jaudas aprēķināšanas reģioni ir ieviesuši kopīgo jaudas aprēķināšanas metodiku saskaņā ar 20. panta 5. punktu.

## 22. pants

### Drošuma rezerves metodika

1. Priekšlikumā par kopīgu jaudas aprēķināšanas metodiku iekļauj metodiku drošuma rezerves noteikšanai. Drošuma rezerves noteikšanas metodiku veido divi posmi. Pirmkārt, attiecīgie PSO aprēķina varbūtības sadalījumu novirzēm starp jaudas aprēķināšanas brīdī paredzētajām elektroenerģijas plūsmām un reāllaikā realizētajām elektroenerģijas plūsmām. Otrkārt, drošuma rezervi aprēķina, iegūstot vērtību no varbūtību sadalījuma.
2. Drošuma rezerves noteikšanas metodikā ir izklāstīti principi, saskaņā ar kuriem aprēķina varbūtības sadalījumu novirzēm starp aprēķināšanas brīdī paredzētajām elektroenerģijas plūsmām jaudas un reāllaikā realizētajām elektroenerģijas plūsmām, un ir norādītas nenoteiktības, kas jāņem vērā aprēķinā. Lai noteiktu minētās nenoteiktības, metodikā ņem vērā:
  - a) tādas neplānotas fizisko elektroenerģijas plūsmu novirzes tirgus laika vienībā, kuras izraisījuši elektroenerģijas plūsmu koriģēšana kontroles zonās un starp tām nolūkā uzturēt nemainīgu frekvenci;
  - b) nenoteiktības, kuras varētu ietekmēt jaudas aprēķinu un kuras varētu rasties laikā starp jaudas aprēķināšanas laikposmu un reāllaiku, – konkrētajai tirgus laika vienībai.
3. Drošuma rezerves noteikšanas metodikā PSO arī nosaka kopīgus saskaņotus principus, saskaņā ar kuriem no varbūtības sadalījuma iegūst drošuma rezervi.
4. Pamatojoties uz metodiku, kas pieņemta saskaņā ar 1. punktu, PSO nosaka drošuma rezervi, ņemot vērā darbības drošības robežas un nenoteiktības starp jaudas aprēķināšanas laikposmu un reāllaiku un korektīvos pasākumus, kas pieejami pēc jaudas aprēķināšanas.
5. Katram jaudas aprēķina laikposmam attiecīgie PSO nosaka drošuma rezervi kritiskajiem tīkla elementiem, ja tiek piemērota plūsmbalstīta metode, un starpzonu jaudai, ja tiek piemērota koordinētas neto pārvades jaudas aprēķina metode.

## 23. pants

### Darbības drošības robežu, bojājumsituāciju un jaudas piešķiršanas ierobežojumu metodikas

1. Visi PSO ņem vērā darbības drošības robežas un bojājumsituācijas, kas izmantotas darbības drošības analizē.

2. Ja darbības drošības robežas un bojājumsituācijas, kas izmantotas jaudas aprēķinā, nav tās pašas, kas izmantotas darbības drošības analīzē, PSO kopīgās jaudas aprēķināšanas metodikas priekšlikumā apraksta konkrēto metodi un kritērijus, kurus tie izmantojuši, lai noteiktu darbības drošības robežas un bojājumsituācijas, ko izmanto jaudas aprēķinā.
3. Ja PSO piemēro jaudas piešķiršanas ierobežojumus, tos var noteikt, tikai izmantojot:
  - a) ierobežojumus, kas nepieciešami, lai nodrošinātu, ka pārvades sistēma darbojas darbības drošības robežās, un ko nevar efektīvi pārveidot maksimālajās plūsmās kritiskajos tīkla elementos; vai
  - b) ierobežojumus, kas paredzēti, lai palielinātu ekonomisko papildus ieguvumu vienotai nākamās dienas vai tekošās dienas tirgus sasaistīšanai.

#### 24. pants

### **Ražošanas izmaiņu sadalīšanas atslēgu metodika**

1. Priekšlikumā par kopīgu jaudas aprēķināšanas metodiku iekļauj priekšlikumu metodikai, ar ko nosaka kopīgu ražošanas izmaiņu sadalīšanas atslēgu katrai tirdzniecības zonai un scenārijam, kurš izstrādāts saskaņā ar 18. pantu.
2. Ražošanas izmaiņu sadalīšanas atslēgas atspoguļo labāko prognozi par tirdzniecības zonas neto pozīcijas izmaiņu saistību ar konkrētām ražošanas vai slodzes izmaiņām kopējā tīkla modelī. Minētajā prognozē ņem vērā informāciju, kas iegūta ar ražošanas un slodzes datu ieguves metodiku.

#### 25. pants

### **To korektīvo pasākumu noteikšanas metodika, kas jāņem vērā jaudas aprēķinā**

1. Visi PSO katrā jaudas aprēķināšanas reģionā individuāli nosaka pieejamos korektīvos pasākumus, kas jāņem vērā jaudas aprēķinā, lai tiktu sekmēta šīs regulas mērķu izpilde.
2. Visi PSO katrā jaudas aprēķināšanas reģionā koordinē ar citiem tā paša reģiona PSO to korektīvo pasākumu izmantojumu, kas jāņem vērā jaudas aprēķinā un to faktisko piemērošanu darbībā reāllaikā.
3. Lai korektīvos pasākumus varētu ņemt vērā jaudas aprēķinā, visi katra jaudas aprēķina reģiona PSO vienojas par to korektīvo pasākumu izmantošanu, kuru īstenošanā jāiesaistās vairāk nekā vienam PSO.
4. Katrs PSO nodrošina, ka jaudas aprēķinā tiek ņemti vērā korektīvie pasākumi, ja pieejamie korektīvie pasākumi, kas atlikuši pēc aprēķināšanas, kopā ar 22. pantā noteikto drošuma rezervi ir pietiekami, lai nodrošinātu darbības drošību.
5. Katrs PSO jaudas aprēķinā ņem vērā korektīvos bezmaksas pasākumus.
6. Katrs PSO nodrošina, ka korektīvie pasākumi, kas jāņem vērā jaudas aprēķinā, ir vienādi visos jaudas aprēķināšanas laikposmos, ņemot vērā to tehnisko pieejamību katrā jaudas aprēķināšanas laikposmā.

#### 26. pants

### **Starpzonu jaudas validācijas metodika**

1. Katrs PSO validē starpzonu jaudu, kas attiecas uz PSO tirdzniecības zonu robežām un kritiskajiem tīkla elementiem un ko piešķirušī koordinētie jaudas aprēķinātāji saskaņā ar 27.–31. pantu, un tam ir tiesības to koriģēt.
2. Ja tiek piemērota koordinētas neto pārvades jaudas aprēķināšanas metode, visi jaudas aprēķināšanas reģiona PSO 21. pantā minētajā jaudas aprēķināšanas metodikā iekļauj noteikumu par to, kā starp dažādajām tirdzniecības zonu robežām sadalīt starpību starp aprēķināto starpzonu jaudu un koriģēto starpzonu jaudu.

3. Katrs PSO 1. punktā minētās starpzonu jaudas validēšanas laikā starpzonu jaudu darbības drošības apsvērumu dēļ var samazināt.
4. Katrs koordinētais jaudas aprēķinātājs jaudas aprēķināšanas un validēšanas laikā koordinē savas darbības ar kaimiņos esošajiem koordinētajiem jaudas aprēķinātājiem.
5. Katrs koordinētais jaudas aprēķinātājs reizi trīs mēnešos visām jaudas aprēķināšanas reģiona regulatīvajām iestādēm ziņo par visiem samazinājumiem, kas veikti starpzonu jaudas validēšanas laikā saskaņā ar 3. punktu. Minētajā ziņojumā iekļauj informāciju par starpzonu jaudas samazinājuma vietu un apjomu un norāda iemeslus samazinājuma veikšanai.
6. Visas jaudas aprēķināšanas reģiona regulatīvās iestādes lemj par to, vai 5. punktā minēto ziņojumu publicēt pilnībā vai daļēji.

#### 4. iedaļa

### Jaudas aprēķināšanas process

#### 27. pants

#### Vispārīgie noteikumi

1. Ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc tam, kad ir pieņemts lēmums par ražošanas un slodzes datu ieguves metodiku, kas minēta 16. pantā, un kopējā tīkla modeļa metodiku, kas minēta 17. pantā, visi PSO organizē atsevišķo tīkla modeļu apvienošanu.
2. Ne vēlāk kā četrus mēnešus pēc tam, kad ir pieņemti lēmumi par jaudas aprēķināšanas metodikām, kas minētas 20. un 21. pantā, visi PSO katrā jaudas aprēķināšanas reģionā kopīgi nosaka koordinētos jaudas aprēķinātājus un noteikumus, kas reglamentē to darbību.
3. Visi katra jaudas aprēķināšanas reģiona PSO divgadu ziņojumā par jaudas aprēķināšanu un piešķiršanu, ko sagatavo saskaņā ar 31. pantu, katru otro gadu izvērtē to datu kvalitāti, kas iesniegti saistībā ar jaudas aprēķināšanu.
4. Izmantojot jaunāko pieejamo informāciju, visi PSO regulāri un ne retāk kā reizi gadā izvērtē un atjaunina:
  - a) darbības drošības robežas, bojājumsituācijas un jaudas piešķiršanas ierobežojumus, ko izmanto jaudas aprēķinā;
  - b) to varbūtību sadalījumu novirzēm starp jaudas aprēķināšanas brīdī prognozētajām elektroenerģijas plūsmām un reāllaikā realizētajām elektroenerģijas plūsmām, ko izmanto drošuma rezervju aprēķināšanai;
  - c) korektīvos pasākumus, ko ņem vērā jaudas aprēķinā;
  - d) to metodiku piemērošanu, ko izmanto, lai noteiktu ražošanas izmaiņu sadalīšanas atslēgas, kritiskos tīkla elementus un bojājumsituācijas, un kas minētas 22.–24. pantā.

#### 28. pants

#### Kopēja tīkla modeļa izveide

1. Par katru 14. panta 1. punktā minēto jaudas aprēķināšanas laikposmu katra ģenerētājvienība vai slodzes punkts, uz ko attiecas 16. pants, norādītajos termiņos sniedz PSO, kurš atbildīgs par attiecīgo kontroles zonu, datus, kas norādīti ražošanas un slodzes datu ieguves metodikā.
2. Katra ģenerētājvienība vai slodzes punkts, kas sniedz informāciju atbilstīgi 16. panta 3. punktam, iesniedz pēc iespējas pašas ticamākās aplēses.
3. Par katru jaudas aprēķināšanas laikposmu katrs PSO attiecībā uz katru scenāriju iesniedz atsevišķu tīkla modeli saskaņā ar 19. pantu, lai atsevišķos tīkla modeļus apvienotu kopējā tīkla modelī.



4. Katrs PSO par katru atsevišķo tīkla modeli iesniedz PSO, kurš atbildīgs par atsevišķo tīkla modeļu apvienošanu kopējā tīkla modelī, pēc iespējas pašas ticamākās aplēses.

5. Katram jaudas aprēķināšanas laikposmam attiecībā uz katru scenāriju, kā noteikts 18. pantā, izveido vienu Savienības mēroga kopēju tīkla modeli, apvienojot ievades datus no visiem PSO, kas piemēro jaudas aprēķināšanas procesu, kā noteikts šā panta 3. punktā.

#### 29. pants

#### **Starpzonu jaudas aprēķināšana reģionālā mērogā**

1. Katrs PSO par katru jaudas aprēķināšanas laikposmu koordinētajiem jaudas aprēķinātājiem un visiem citiem PSO jaudas aprēķināšanas reģionā sniedz šādu informāciju: darbības drošības ierobežojumi, ražošanas izmaiņu sadalīšanas atslēgas, korektīvie pasākumi, drošuma rezerves, jaudas piešķiršanas ierobežojumi un iepriekš piešķirtā starpzonu jauda.

2. Katrs koordinētais jaudas aprēķinātājs, izmantojot kopēju tīkla modeli, kurš izveidots katram scenārijam saskaņā ar 28. panta 5. punktu, veic darbības drošības analīzi, kurā piemēro darbības drošības robežas.

3. Aprēķinot starpzonu jaudu, katrs koordinētais jaudas aprēķinātājs:

a) izmanto ražošanas izmaiņu sadalīšanas atslēgas, lai aprēķinātu, kāda ietekme būs izmaiņām tirdzniecības zonas neto pozīcijās un plūsmām līdzstrāvas līnijās;

b) ņem vērā tos kritiskos tīkla elementus, kurus izmaiņas tirdzniecības zonas neto pozīcijās būtiski neietekmē saskaņā ar 21. pantā noteikto metodiku; un

c) nodrošina, ka visas tirdzniecības zonas neto pozīcijas un plūsmas līdzstrāvas līnijās, kas nepārsniedz starpzonu jaudu, atbilst drošuma rezervēm un darbības drošības robežām saskaņā ar 21. panta 1. punkta a) apakšpunkta i) un ii) punktu, un ņem vērā iepriekš piešķirto starpzonu jaudu saskaņā ar 21. panta 1. punkta b) apakšpunkta iii) punktu.

4. Katrs koordinētais jaudas aprēķinātājs optimizē starpzonu jaudu, izmantojot pieejamos korektīvos pasākumus, kas ņemti vērā jaudas aprēķinā saskaņā ar 21. panta 1. punkta a) apakšpunkta iv) punktu.

5. Katrs koordinētais jaudas aprēķinātājs piemēro noteikumus par sadalīšanu, kas izstrādāti saskaņā ar 21. panta 1. punkta b) apakšpunkta vi) punktu.

6. Katrs koordinētais jaudas aprēķinātājs ievēro piemērotās jaudas aprēķina metodes matemātisko aprakstu, kas sagatavots saskaņā ar 21. panta 1. punkta b) apakšpunkta i) punktu.

7. Katrs koordinētais jaudas aprēķinātājs, kas piemēro plūsmabalstītu metodi:

a) izmanto datus par darbības drošības robežām, lai aprēķinātu maksimālās plūsmas kritiskajos tīkla elementos;

b) izmanto kopēju tīkla modeli un ražošanas izmaiņu sadalīšanas atslēgas un ņem vērā bojājumsituācijas, lai aprēķinātu elektroenerģijas pārvades sadales faktoros;

c) izmanto elektroenerģijas pārvades sadales faktoros, lai aprēķinātu plūsmas, kas izriet no jaudas aprēķināšanas reģionā iepriekš piešķirtās starpzonu jaudas;

d) aprēķina plūsmas kritiskajos tīkla elementos katram scenārijam (ņemot vērā bojājumsituācijas) un koriģē tās (pieņemot, ka jaudas aprēķināšanas reģionā nav starpzonu elektroenerģijas apmaiņas), piemērojot noteikumus par nepamatotas diskriminācijas novēršanu starp iekšējo un starpzonu elektroenerģijas apmaiņu, kas izstrādāti saskaņā ar 21. panta 1. punkta b) apakšpunkta ii) punktu;

e) aprēķina kritiskajos tīkla elementos pieejamās rezerves, ņemot vērā bojājumsituācijas; tām jābūt vienādām ar maksimālajām plūsmām, no kurām atskaitītas koriģētās plūsmas, kas minētas d) apakšpunktā, drošuma rezerves un plūsmas, kas izriet no iepriekš piešķirtās starpzonu jaudas;

f) koriģē pieejamās rezerves kritiskajos tīkla elementos vai elektroenerģijas pārvades sadales faktoros, izmantojot pieejamos korektīvos pasākumus, kas saskaņā ar 25. pantu jāņem vērā jaudas aprēķināšanā.

8. Katrs koordinētais jaudas aprēķinātājs, kas piemēro koordinētās neto pārvades jaudas metodi:
- izmanto kopēju tīkla modeli un ražošanas izmaiņu sadalīšanas atslēgas un ņem vērā bojājumsituācijas, lai aprēķinātu maksimālo elektroenerģijas apmaiņu uz tirdzniecības zonu robežām, kas ir vienāda ar maksimālo aprēķināto apmaiņu starp divām tirdzniecības zonām jebkurā no tirdzniecības zonu robežas pusēm, attiecībā uz kuru ņemtas vērā darbības drošības robežas;
  - koriģē maksimālo elektroenerģijas apmaiņu, izmantojot korektīvos pasākumus, kas saskaņā ar 25. pantu ņemti vērā jaudas aprēķināšanā;
  - koriģē maksimālo elektroenerģijas apmaiņu, piemērojot noteikumus par nepamatotas diskriminācijas novēršanu starp iekšējo un starpzonu elektroenerģijas apmaiņu saskaņā ar 21. panta 1. punkta b) apakšpunkta ii) punktu;
  - piemēro noteikumus par to, kā efektīvi sadalīt elektroenerģijas plūsmas jaudu kritiskajos tīkla elementos starp dažādām tirdzniecības zonu robežām, kas izstrādāti saskaņā ar 21. panta 1. punkta b) apakšpunkta vi) punktu;
  - aprēķina starpzonu jaudu, kurai jābūt vienādai ar maksimālo elektroenerģijas apmaiņu, kura koriģēta, atņemot drošuma rezervi un iepriekš piešķirto starpzonu jaudu.
9. Katrs koordinētais jaudas aprēķinātājs sadarbojas ar kaimiņos esošajiem koordinētajiem jaudas aprēķinātājiem. Kaimiņos esošie PSO jaudas aprēķināšanas un validēšanas vajadzībām nodrošina šādu sadarbību, apmainoties ar informāciju par savstarpējo atkarīgumu ar attiecīgajiem reģionālajiem koordinētajiem jaudas aprēķinātājiem un apstiprinot šo informāciju. Kaimiņos esošie PSO pirms jaudas aprēķināšanas koordinētajiem jaudas aprēķinātājiem sniedz informāciju par savstarpējo atkarīgumu. Vajadzības gadījumā divgadu ziņojumā, ko sagatavo saskaņā ar 31. pantu, iekļauj novērtējumu par minētās informācijas akurātumu un korektīvajiem pasākumiem.
10. Katrs koordinētais jaudas aprēķinātājs nosaka:
- plūsmas parametrus katrai tirdzniecības zonai jaudas aprēķināšanas reģionā, ja tiek piemērota plūsmbalstīta metode; vai
  - starpzonu jaudas vērtības katrai tirdzniecības zonu robežai jaudas aprēķināšanas reģionā, ja tiek piemērota koordinētās neto pārvades jaudas metode.
11. Katrs koordinētais jaudas aprēķinātājs katram PSO savā jaudas aprēķināšanas reģionā validēšanai saskaņā ar 21. panta 1. punkta c) apakšpunktu iesniedz informāciju par starpzonu jaudu.

### 30. pants

#### Starpzonu jaudas validēšana un paziņošana

- Katrs PSO validē reģionālā jaudas aprēķina rezultātus attiecībā uz tā tirdzniecības zonu robežām vai kritiskajiem tīkla elementiem saskaņā ar 26. pantu.
- Katrs PSO nosūta tā jaudas validācijas rezultātus un jaudas piešķiršanas ierobežojumus attiecīgajiem koordinētajiem jaudas aprēķinātājiem un citiem attiecīgā jaudas aprēķināšanas reģiona PSO.
- Katrs koordinētais jaudas aprēķinātājs jaudas piešķiršanas mērķim iesniedz starpzonu jaudas validācijas rezultātus un jaudas piešķiršanas ierobežojumus saskaņā ar 46. un 58. pantu.

### 5. iedaļa

#### Divgadu ziņojums par jaudas aprēķināšanu un piešķiršanu

### 31. pants

#### Divgadu ziņojums par jaudas aprēķināšanu un piešķiršanu

- Divu gadu laikā pēc šīs regulas stāšanās spēkā ENTSO-E sagatavo ziņojumu par jaudu aprēķināšanu un piešķiršanu un iesniedz to Aģentūrai.

2. Ja Aģentūra to pieprasa, ENTSO-E pēc tam katru otro gadu sagatavo ziņojumu par jaudas aprēķināšanu un piešķiršanu un iesniedz to Aģentūrai.
3. Attiecībā uz katru tirdzniecības zonu, tirdzniecības zonu robežu un jaudas aprēķināšanas reģionu ziņojumā par jaudas aprēķināšanu un piešķiršanu norāda vismaz:
  - a) izmantoto jaudas aprēķina metodi;
  - b) statistikas rādītājus par drošuma rezervēm;
  - c) statistikas rādītājus par starpzonu jaudu, tostarp vajadzības gadījumā jaudas piešķiršanas ierobežojumus katram jaudas aprēķināšanas laikposmam;
  - d) kvalitātes rādītājus attiecībā uz informāciju, kas izmantota jaudas aprēķināšanai;
  - e) vajadzības gadījumā pasākumus, kas ierosināti ar mērķi uzlabot jaudas aprēķināšanu;
  - f) attiecībā uz reģioniem, kur piemēro koordinētās neto pārvades jaudas aprēķināšanas metodi, analīzi par to, vai 20. panta 7. punktā minētie nosacījumi joprojām ir izpildīti;
  - g) rādītājus, kas nepieciešami, lai novērtētu un ilgtermiņā uzraudzītu to, cik efektīva ir vienota nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšana, tostarp attiecīgā gadījumā jaudas aprēķināšanas reģionu apvienošana saskaņā ar 15. panta 3. punktu;
  - h) ieteikumus par to, kā turpmāk attīstīt vienotu nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanu, tostarp par metodiku, procesu un pārvaldības pasākumu papildu saskaņošanu.
4. Pēc apspriešanās ar Aģentūru PSO kopīgi vienojas par ziņojuma statistikas un kvalitātes rādītājiem. Pirms PSO vienojas par minētajiem rādītājiem vai to piemērošanas laikā Aģentūra var pieprasīt, lai tie tiktu grozīti.
5. Aģentūra lemj par to, vai divgadu ziņojumu publicēt pilnībā vai daļēji.

## 2. NODAĻA

### **Tirdzniecības zonu konfigurācija**

#### 32. pants

#### **Esošās tirdzniecības zonu konfigurācijas izvērtēšana**

1. Esošās tirdzniecības zonu konfigurācijas izvērtēšanu var uzsākt:
  - a) Aģentūra saskaņā ar 34. panta 7. punktu;
  - b) vairākas regulatīvās iestādes, pamatojoties uz Aģentūras ieteikumu, saskaņā ar 34. pantu;
  - c) jaudas aprēķināšanas reģiona PSO kopā ar visiem iesaistītajiem PSO, kuru kontroles zonas, tostarp starpsavienotāji, ietilpst ģeogrāfiskajā apgabalā, kurā jānovērtē tirdzniecības zonas konfigurācija saskaņā ar 2. punkta a) apakšpunktu;
  - d) viena pati regulatīvā iestāde vai PSO, kurš saņēmis kompetentās regulatīvās iestādes apstiprinājumu, attiecībā uz tirdzniecības zonām, kas ietilpst PSO kontroles zonā, ja tirdzniecības zonu konfigurācijai ir nenozīmīga ietekme uz kaimiņos esošo PSO kontroles zonām, tostarp starpsavienotājiem, un tirdzniecības zonu konfigurācijas izvērtējums ir nepieciešams, lai uzlabotu efektivitāti vai uzturētu darbības drošību;
  - e) dalībvalstis, kuras ietilpst jaudas aprēķina reģionā.
2. Ja izvērtēšanu uzsāk saskaņā ar 1. punkta a), b), c) vai e) apakšpunktu, struktūra, kas sāk izvērtēšanu, norāda:
  - a) ģeogrāfisko apgabalu, kurā jānovērtē tirdzniecības zonu konfigurācija, un kaimiņos esošos ģeogrāfiskos apgabalus, attiecībā uz kuriem jāņem vērā ietekme;
  - b) iesaistītos PSO;
  - c) iesaistītās regulatīvās iestādes.

3. Ja izvērtēšanu sāk saskaņā ar 1. punkta d) apakšpunktu, piemēro šādus nosacījumus:
  - a) ģeogrāfiskais apgabals, kurā tiek vērtēta tirdzniecības zonu konfigurācija, ir attiecīgā PSO kontroles zona, tostarp starpsavienotāji;
  - b) attiecīgās kontroles zonas PSO ir vienīgais PSO, kas piedalās izvērtēšanā;
  - c) kompetentā regulatīvā iestāde ir vienīgā regulatīvā iestāde, kas piedalās izvērtēšanā;
  - d) attiecīgais PSO un regulatīvā iestāde kaimiņos esošajiem PSO un regulatīvajām iestādēm attiecīgi nosūta savstarpēji saskaņotu iepriekšēju paziņojumu par izvērtēšanas sākšanu, norādot iemeslus, kā arī
  - e) norāda izvērtēšanas nosacījumus un publicē izvērtējuma rezultātus un priekšlikumu attiecīgajām regulatīvajām iestādēm.
4. Pārskatīšanas process notiek divos posmos.
  - a) Pirmajā posmā tirdzniecības zonu konfigurācijas izvērtēšanā iesaistītie PSO izstrādā metodiku un pieņemumus, ko izmantos pārskatīšanas procesā, un novērtēšanai ierosina alternatīvu tirdzniecības zonu konfigurāciju.

Priekšlikumu par metodiku un pieņemumiem un alternatīvu tirdzniecības zonu konfigurāciju iesniedz iesaistītajām regulatīvajām iestādēm, kuras trīs mēnešu laikā var pieprasīt saskaņotus grozījumus.
  - b) Otrajā posmā tirdzniecības zonu konfigurācijas izvērtēšanā iesaistītie PSO:
    - i) esošo tirdzniecības zonu konfigurāciju novērtē un salīdzina ar katru alternatīvo tirdzniecības zonu konfigurāciju, izmantojot 33. pantā minētos kritērijus;
    - ii) rīko apspriešanu saskaņā ar 12. pantu un darbsemināru par alternatīvas tirdzniecības zonu konfigurācijas priekšlikumiem, kurā tos salīdzina ar esošo tirdzniecības zonu konfigurāciju, tostarp arī apspriež īstenošanas grafiku, izņemot, ja tirdzniecības zonu konfigurācijai ir nenozīmīga ietekme uz kaimiņos esošo PSO kontroles zonām;
    - iii) 15 mēnešu laikā pēc tam, kad ir pieņemts lēmums par izvērtēšanas sākšanu, iesaistītajām dalībvalstīm un iesaistītajām regulatīvajām iestādēm iesniedz kopīgu priekšlikumu par tirdzniecības zonu konfigurācijas saglabāšanu vai grozīšanu.
  - c) Saņemot kopīgo priekšlikumu par tirdzniecības zonu konfigurācijas saglabāšanu vai grozīšanu saskaņā ar šā punkta iii) punktu, iesaistītās dalībvalstis, vai, ja to paredz dalībvalstis, regulatīvās iestādes sešu mēnešu laikā vienojas par tirdzniecības zonu konfigurācijas saglabāšanas vai grozīšanas priekšlikumu.
5. NETO vai tirgus dalībnieki pēc PSO pieprasījuma tirdzniecības zonas izvērtēšanā iesaistītajiem PSO sniedz informāciju, kas ļauj tiem izvērtēt tirdzniecības zonu konfigurāciju. Ar minēto informāciju savstarpēji apmainās tikai iesaistītie PSO, un šis apmaiņas vienīgais mērķis ir izvērtēt tirdzniecības zonu konfigurāciju.
6. ENTSO-E publicē tirdzniecības zonu konfigurācijas izvērtēšanas iniciatīvu un izvērtēšanas rezultātus vai, ja izvērtēšana sāka saskaņā ar 1. punkta d) apakšpunktu, to dara iesaistītais PSO.

### 33. pants

#### **Tirdzniecības zonu konfigurācijas izvērtēšanas kritēriji**

1. Ja tirdzniecības zonu konfigurāciju izvērtē saskaņā ar 32. pantu, ņem vērā vismaz šādus kritērijus:
  - a) attiecībā uz tīkla drošību:
    - i) tirdzniecības zonu konfigurācijas spēju nodrošināt darbības drošību un energoapgādes drošību;
    - ii) nenoteiktības līmeni starpzonu jaudas aprēķināšanā;

- b) attiecībā uz kopējo tirgus efektivitāti:
- i) ekonomiskās efektivitātes pieaugumu vai samazinājumu, ko radīs izmaiņas;
  - ii) tirgus efektivitāti, tostarp vismaz izmaksas par jaudas garantēšanu, tirgus likviditāti, tirgus koncentrāciju un tirgus dominanci, efektīvas konkurences sekmēšanu, cenu signālus infrastruktūras veidošanai, cenu signālu precizitāti un ticamību;
  - iii) darījumu un pārejas izmaksas, tostarp tās izmaksas, kuras rodas tirgus dalībniekiem, NETO un PSO saistībā ar par grozījumu izdarīšanu esošajās līgumsaistībās;
  - iv) izmaksas par tādas jaunas infrastruktūras izveidi, kas varētu mazināt esošo pārslodzi;
  - v) vajadzību nodrošināt saprātīgu tirgus rezultātu bez ekonomiski neefektīvu korektīvu pasākumu plašas piemērošanas;
  - vi) iekšējo darījumu negatīvo ietekmi uz citām tirdzniecības zonām, lai nodrošinātu atbilstību Regulas (EK) Nr. 714/2009 I pielikuma 1.7. punktam;
  - vii) ietekmi uz balansēšanas mehānismu un nebalansa norēķinu procesu darbību un efektivitāti;
- c) attiecībā uz tirdzniecības zonu stabilitāti un uzticamību:
- i) vajadzību nodrošināt, lai tirdzniecības zonas laika gaitā būtu pietiekami stabilas un uzticamas;
  - ii) vajadzību nodrošināt, lai tirdzniecības zonas būtu saskaņotas visos jaudas aprēķināšanas laikposmos;
  - iii) vajadzību nodrošināt, lai katra ģenerētājvienība un slodzes punkts katrā tirgus laika vienībā piederētu tikai vienai tirdzniecības zonai;
  - iv) pārslodzes izveides vietu un biežumu, ja strukturālā pārslodze ietekmē tirdzniecības zonu robežu noteikšanu, ņemot vērā turpmākās investīcijas, kuras pārslodzi varētu mazināt.
2. Tirdzniecības zonas izvērtēšana saskaņā ar 32. pantu ietver scenārijus, kuros ņemtas vērā dažādas infrastruktūras izmaiņas, kas iespējamās 10 gadu periodā pēc gada, kurā pieņemts lēmums par izvērtēšanas sākšanu.

#### 34. pants

##### **Regulāri ziņojumi par esošo tirdzniecības zonu konfigurāciju, ko sagatavo ENTSO-E un Aģentūra**

1. Aģentūra reizi trijos gados novērtē esošās tirdzniecības zonu konfigurācijas efektivitāti.

Tā:

- a) pieprasa, lai ENTSO-E sagatavo tehnisku ziņojumu par tirdzniecības zonu konfigurāciju; un
  - b) sagatavo tirgus ziņojumu, kurā izvērtēta tirdzniecības zonu konfigurācijas ietekme uz tirgus efektivitāti.
2. Tehniskajā ziņojumā, kas minēts 1. punkta otrās daļas a) apakšpunktā, ietver vismaz:
    - a) sarakstu, kurā norādītas strukturālās pārslodzes un citas būtiskas fiziskas pārslodzes, tostarp to izveides vieta un biežums;
    - b) analīzi par minēto fizisko pārslodžu prognozēto attīstību vai novēršanu, kas notiek saistībā ar investīcijām tīklos vai saistībā ar būtiskām izmaiņām ražošanas vai patēriņa modeļos;
    - c) vajadzības gadījumā analīzi par to elektroenerģijas plūsmu daļu, kas neizriet no jaudas piešķiršanas mehānisma, attiecībā uz katru jaudas aprēķināšanas reģionu;
    - d) pārslodzes ieņēmumus un garantēšanas izmaksas;
    - e) scenāriju, kas aptver 10 gadu laikposmu.

3. Katrs PSO iesniedz datus un analīzi, kas nepieciešami, lai savlaicīgi sagatavotu tehnisko ziņojumu par tirdzniecības zonu konfigurāciju.
4. ENTSO-E tehnisko ziņojumu par tirdzniecības zonu konfigurāciju iesniedz Aģentūrai ne vēlāk kā deviņus mēnešus pēc Aģentūras pieprasījuma.
5. Tehniskais ziņojums par tirdzniecības zonu konfigurāciju aptver pēdējos trīs pilnos kalendāros gadus pirms Aģentūras pieprasījuma.
6. Neskarot konfidencialitātes ievērošanas pienākumus, kas noteikti 13. pantā, ENTSO-E tehnisko ziņojumu dara publiski pieejamu.
7. Ja tehniskajā vai tirgus ziņojumā tiek konstatētas nepilnības tirdzniecības zonu konfigurācijā, Aģentūra saskaņā ar 32. panta 1. punktu var pieprasīt, lai PSO sāk tirdzniecības zonu konfigurācijas izvērtēšanu.

### 3. NODAĻA

#### ***Pārdispečēšana un kompensācijas tirdzniecība***

#### 35. pants

#### **Koordinēta pārdispečēšana un kompensācijas tirdzniecība**

1. Sešpadsmit mēnešu laikā pēc tam, kad regulatīvās iestādes ir apstiprinājušas 15. pantā minētos jaudas aprēķināšanas reģionus, visi PSO katrā jaudas aprēķināšanas reģionā izstrādā priekšlikumu par kopīgu koordinētas pārdispečēšanas un kompensācijas tirdzniecības metodiku. Priekšlikumu apspriež saskaņā ar 12. pantu.
  2. Koordinētas pārdispečēšanas un kompensācijas tirdzniecības metodikā iekļauj pārrobežu mēroga pasākumus un paredz iespējas visiem PSO katrā jaudas aprēķināšanas reģionā efektīvi mazināt fizisko pārslodzi neatkarīgi no tā, vai fiziskās pārslodzes iemesli lielā mērā ietilpst vai neietilpst to kontroles zonā. Koordinētas pārdispečēšanas un kompensācijas tirdzniecības metodikā ņem vērā faktu, ka tās piemērošana var būtiski ietekmēt plūsmas, kas nav PSO kontroles zonā.
  3. Katrs PSO var pārdispečēt visas pieejamās ģenerētārvienības vai slodzes punktus saskaņā ar attiecīgajiem mehānismiem un līgumiem, kas piemērojami tā kontroles zonai, tostarp starpasavienotājiem.
- 26 mēnešus pēc tam, kad regulatīvās iestādes apstiprinājušas jaudas aprēķināšanas reģionus, visi PSO katrā jaudas aprēķināšanas reģionā sagatavo ziņojumu, kurš jāapspriež saskaņā ar 12. pantu un kurā izvērtēta minēto mehānismu un līgumu pakāpeniska koordinācija un saskaņošana, pievienojot priekšlikumus. Ziņojumu iesniedz to attiecīgajām regulatīvajām iestādēm izvērtēšanai. Ar ziņojumā sniegtajiem priekšlikumiem novērš iespēju, ka minētie mehānismi un līgumi varētu kropļot tirgu.
4. PSO atturas no vienaspusējiem vai nesaskaņotiem pārrobežu mēroga pārdispečēšanas un kompensācijas tirdzniecības pasākumiem. Katrs PSO koordinē pārdispečēšanas un kompensācijas tirdzniecības resursu izmantošanu, ņemot vērā to ietekmi uz darbības drošību un rentabilitāti.
  5. Attiecīgās ģenerētārvienības un slodzes punkti pārdispečēšanas un kompensācijas tirdzniecības cenas paziņo PSO pirms pārdispečēšanas un kompensācijas tirdzniecības resursu piešķiršanas.

Pārdispečēšanas un kompensācijas tirdzniecības cenas nosaka, pamatojoties uz:

- a) cenām attiecīgajos elektroenerģijas tirgos attiecīgajam laikposmam vai
  - b) pārdispečēšanas un kompensācijas tirdzniecības resursu izmaksām, kas aprēķinātas pārredzami, par pamatu izmantojot radušās izmaksas.
6. Ģenerētārvienības un slodzes punkti visu informāciju, kas nepieciešama, lai aprēķinātu pārdispečēšanas un kompensācijas tirdzniecības izmaksas, PSO iesniedz iepriekš. Ar šo informāciju attiecīgie PSO savstarpēji dalās tikai un vienīgi saistībā ar pārdispečēšanu un kompensācijas tirdzniecību.

## 4. NODAĻA

**Algoritmu izstrāde**

## 36. pants

**Vispārīgie noteikumi**

1. Visi NETO kopīgi izstrādā, uztur un izmanto šādus algoritmus:
  - a) cenas sasaistīšanas algoritmu;
  - b) nepārtrauktas tirdzniecības savietošanas algoritmu.
2. NETO nodrošina, ka cenas sasaistīšanas algoritms un nepārtrauktas tirdzniecības savietošanas algoritms atbilst prasībām, kas norādītas attiecīgi 39. un 52. pantā.
3. Astonņpadsmit mēnešu laikā pēc šīs regulas stāšanās spēkā visi NETO sadarbībā ar PSO izstrādā priekšlikumu rezerves risinājumu metodikai, ar ko nodrošināt 39. un 52. pantā attiecīgi noteikto pienākumu izpildi. Priekšlikumu metodikai apspriež saskaņā ar 12. pantu.
4. Ja iespējams, NETO izmanto jau apstiprinātos risinājumus, lai efektīvi īstenotu šīs regulas mērķus.

## 37. pants

**Algoritmu izstrāde**

1. Astoņu mēnešu laikā pēc šīs regulas stāšanās spēkā:
  - a) visi PSO kopīgi iesniedz visiem NETO priekšlikumu par kopīgām prasībām attiecībā uz efektīvu jaudas piešķiršanu, lai varētu izstrādāt cenas sasaistīšanas algoritmu un nepārtrauktas tirdzniecības savietošanas algoritmu. Minētajās prasībās norāda funkcijas un veiktspēju, tostarp terminus vienotas nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanas rezultātu iesniegšanai un informāciju par starpzonu jaudu un jaudas piešķiršanas ierobežojumiem;
  - b) visi NETO kopīgi iesniedz priekšlikumu par kopīgām prasībām attiecībā uz efektīvu savietošanu, lai varētu izstrādāt cenas sasaistīšanas algoritmu un nepārtrauktas tirdzniecības savietošanas algoritmu.
2. Ne vēlāk kā trīs mēnešus pēc tam, kad PSO un NETO ir iesnieguši priekšlikumus par kopīgām prasībām saskaņā ar 1. punktu, visi NETO izstrādā algoritma priekšlikumu saskaņā ar šīm prasībām. Minētajā priekšlikumā norāda termiņu, kādā NETO jāiesniedz saņemtie uzdevumi, tā lai varētu izpildīt TSO funkcijas saskaņā ar 7. panta 1. punkta b) apakšpunktu.
3. Priekšlikumu, kas minēts 2. punktā, iesniedz visiem PSO. Ja minētā priekšlikuma sagatavošanai ir nepieciešams papildu laiks, visi NETO sadarbojas, un tos atbalsta visi PSO, lai maksimāli divu mēnešu laikā nodrošinātu, ka priekšlikums atbilst 1. un 2. punktam.
4. Priekšlikumus, kas minēti 1. un 2. punktā, apspriež saskaņā ar 12. pantu.
5. Priekšlikumu, kas izstrādāts saskaņā ar 2. un 3. punktu, visi NETO ne vēlāk kā 18 mēnešus pēc šīs regulas stāšanās spēkā iesniedz apstiprināšanai regulatīvajām iestādēm.
6. Ne vēlāk kā divus gadus pēc priekšlikuma apstiprināšanas saskaņā ar 5. punktu visi PSO un visi NETO izvērtē cenas sasaistīšanas algoritma un nepārtrauktas tirdzniecības savietošanas algoritma darbību un Aģentūrai iesniedz ziņojumu. Ja Aģentūra to pieprasa, izvērtējumu turpmāk veic katru otro gadu.

## 5. NODAĻA

**Vienota nākamās dienas tirgus sasaistīšana**

## 1. iedaļa

**Cenas sasaistīšanas algoritms**

## 38. pants

**Cenas sasaistīšanas algoritma mērķi**

1. Ar cenas sasaistīšanas algoritmu iegūst 39. panta 2. punktā minētos rezultātus:
  - a) cenšoties maksimizēt ekonomisko papildu ieguvumu vienotai nākamās dienas tirgus sasaistīšanai cenas sasaistīšanas reģionā attiecībā uz nākamo tirdzniecības dienu;
  - b) izmantojot robežcenas noteikšanas principu, saskaņā ar kuru visiem pieņemtajiem solījumiem būs viena un tā pati cena katrā tirdzniecības zonā katrā tirgus laika vienībā;
  - c) sekmējot efektīvu cenu veidošanu;
  - d) ievērojot starpzonu jaudu un jaudas piešķiršanas ierobežojumus;
  - e) veidā, kas būtu atkārtojams un mērogojams.
2. Cenas sasaistīšanas algoritmu izstrādā tā, lai to varētu piemērot mazākam vai lielākam tirdzniecības zonu skaitam.

## 39. pants

**Cenas sasaistīšanas algoritma ievades dati un rezultāti**

1. Lai iegūtu rezultātus, cenas sasaistīšanas algoritmā izmanto:
  - a) jaudas piešķiršanas ierobežojumus, kas noteikti saskaņā ar 23. panta 3. punktu;
  - b) starpzonu jaudas rezultātus, kas validēti saskaņā ar 30. pantu;
  - c) uzdevumus, kas iesniegti saskaņā ar 40. pantu.
2. Cenas sasaistīšanas algoritms par katru tirgus laika vienību vienlaikus sniedz vismaz šādus rezultātus:
  - a) vienotu klīringa cenu katrai tirdzniecības zonai un tirgus laika vienībai, ko izsaka euro/MWh;
  - b) vienotu neto pozīciju katrai tirdzniecības zonai un katrai tirgus laika vienībai;
  - c) informāciju, kas dod iespēju noteikt uzdevumu izpildes statusu.
3. Visi NETO nodrošina, ka rezultāti, kas iegūti ar vienotas cenas sasaistīšanas algoritmu, ir precīzi un efektīvi.
4. Visi PSO verificē, vai cenas sasaistīšanas algoritma rezultāti ir saderīgi ar starpzonu jaudu un jaudas piešķiršanas ierobežojumiem.

## 40. pants

**Izmantotie produkti**

1. Ne vēlāk kā 18 mēnešus pēc šīs regulas stāšanās spēkā NETO iesniedz kopīgu priekšlikumu par produktiem, ko var ņemt vērā vienotā nākamās dienas tirgus sasaistīšanā. NETO nodrošina, ka uzdevumi, kas izriet no šādiem produktiem un ir iesniegti iekļaušanai cenas sasaistīšanas algoritmā, ir izteikti euro un tajos ir norāde uz tirgus laiku.



2. Visi NETO nodrošina, ka cenas sasaistīšanas algoritmā ir iespējams iekļaut uzdevumus, kas izriet no šādiem produktiem un aptver vienu tirgus laika vienību un vairākas tirgus laika vienības.
3. Divu gadu laikā pēc šīs regulas stāšanās spēkā un pēc tam katru otro gadu visi NETO apspriežas atbilstīgi 12. pantam ar:
  - a) tirgus dalībniekiem, lai nodrošinātu, ka pieejamie produkti atbilst to vajadzībām;
  - b) visiem PSO, lai nodrošinātu, ka produktos ir ņemta vērā darbības drošība;
  - c) visām regulatīvajām iestādēm, lai nodrošinātu, ka pieejamie produkti atbilst šīs regulas mērķiem.
4. Visi NETO, ja nepieciešams, attiecīgi korigē produktus atbilstoši 3. punktā minētās apspriešanas rezultātiem.

#### 41. pants

##### **Maksimālās un minimālās cenas**

1. Astoņpadsmit mēnešu laikā pēc šīs regulas stāšanās spēkā visi NETO sadarbībā ar attiecīgajiem PSO izstrādā priekšlikumu par saskaņotām maksimālajām un minimālajām klīringa cenām, ko piemēro visās tirdzniecības zonās, kuras piedalās vienotā nākamās dienas tirgus sasaistīšanā. Priekšlikumā ņem vērā aplēsi par elektroapgādes drošības vērtību (*value of lost load*).

Priekšlikumu apspriež saskaņā ar 12. pantu.

2. Priekšlikumu visi NETO iesniedz regulatīvajām iestādēm apstiprinājuma saņemšanai.

Ja pilnvaras valsts līmenī apstiprināt maksimālās un minimālās klīringa cenas dalībvalsts ir piešķīrusi citai iestādei, kas nav valsts regulatīvā iestāde, regulatīvā iestāde par priekšlikuma ietekmi uz valstu tirgiem apspriežas ar attiecīgo iestādi.

Pēc tam, kad no visām regulatīvajām iestādēm ir saņemts lēmums par apstiprinājumu, visi NETO bez nepamatotas kavēšanās par minēto lēmumu informē attiecīgos PSO.

#### 42. pants

##### **Nākamās dienas starpzonu jaudas cenas noteikšana**

1. Nākamās dienas starpzonu jaudas cena atspoguļo tirgus pārslodzi, un to veido starpība starp attiecīgo tirdzniecības zonu attiecīgajām nākamās dienas klīringa cenām.
2. Papildus nākamās dienas starpzonu jaudas cenai, kuru nosaka saskaņā ar 1. punktu, nepiemēro nekādu citu maksu, piemēram, nebalansa nodevu vai papildu nodevas.

#### 43. pants

##### **Metodika, ar kuru aprēķina plānoto apmaiņu, kas izriet no vienotas nākamās dienas tirgus sasaistīšanas**

1. Sešpadsmit mēnešu laikā pēc šīs regulas stāšanās spēkā PSO, kuri plāno aprēķināt plānoto apmaiņu, kas izriet no vienotas nākamās dienas tirgus sasaistīšanas, izstrādā priekšlikumu kopīgai metodikai, saskaņā ar kuru veic šādu aprēķinu. Priekšlikumu apspriež saskaņā ar 12. pantu.
2. Metodikā apraksta aprēķināšanas gaitu un norāda informāciju, kas attiecīgajiem NETO jāiesniedz plānotās apmaiņas aprēķinātājam saskaņā ar 8. panta 2. punkta g) apakšpunktu un šīs informācijas iesniegšanas termiņu. Informācijas iesniegšanas termiņš nav vēlāks par plkst. 15.30 pēc nākamās dienas tirgus laika.

3. Aprēķinus izdara, par pamatu ņemot neto pozīcijas katrai tirgus laika vienībai.
4. Ne vēlāk kā divus gadus pēc 1. punktā minētā apstiprinājuma, ko sniedz tā reģiona regulatīvās iestādes, uz ko attiecas priekšlikums, PSO, kuri piemēro plānotu apmaiņu, metodiku pārskata. Pēc tam, ja kompetentās regulatīvās iestādes to pieprasa, pārskatīšanu veic reizi divos gados.

#### 44. pants

### Rezerves procedūru izstrāde

Sešpadsmit mēnešu laikā pēc šīs regulas stāšanās spēkā katrs PSO, koordinējot savas darbības ar visiem pārējiem PSO jaudas aprēķināšanas reģionā, izstrādā priekšlikumu uzticamām un savlaicīgi piemērojamām rezerves procedūras, kas nodrošina efektīvu, pārredzamu un nediskriminējošu jaudas piešķiršanu, ja vienotajā nākamās dienas tirgus sasaistīšanas procesā nav iespējams gūt rezultātus.

Izstrādāto rezerves procedūru priekšlikumu apspriež saskaņā ar 12. pantu.

#### 45. pants

### Pasākumi, kas attiecas uz vairāk nekā vienu NETO vienā tirdzniecības zonā, un pasākumi starpsavienotājiem, kurus neekspluatē sertificēti PSO

1. PSO tirdzniecības zonās, kurās ir iecelts un/vai piedāvā tirdzniecības pakalpojumus vairāk nekā viens NETO vai kurās ir starpsavienotāji, ko neekspluatē sertificēti PSO saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 714/2009 3. pantu, sadarbībā ar iesaistītajiem PSO, NETO un starpsavienotāju operatoriem, kas nav sertificēti kā PSO, izstrādā priekšlikumu starpzonu jaudas piešķiršanai un citus pasākumus, kas nepieciešami šādām tirdzniecības zonām, lai nodrošinātu, ka attiecīgie NETO un starpsavienotāji sniedz datus un finansiālo atbildību, kas nepieciešama šādiem pasākumiem. Pasākumiem jābūt tādiem, lai tajos varētu iesaistīties vēl citi PSO un NETO.
2. Priekšlikumu iesniedz apstiprināšanai attiecīgajām valstu regulatīvajām iestādēm četru mēnešu laikā pēc tam, kad tirdzniecības zonā iecelts vairāk nekā viens NETO un/vai tam atļauts piedāvāt tirdzniecības pakalpojumus vai jaunu starpsavienotāju neekspluatē sertificēts PSO. Attiecībā uz esošajiem starpsavienotājiem, ko neekspluatē sertificēti PSO, priekšlikumu iesniedz četru mēnešu laikā pēc šīs regulas stāšanās spēkā.

#### 2. iedaļa

### Vienotas tekošās dienas tirgus sasaistīšanas process

#### 46. pants

### Ievades datu iesniegšana

1. Katrs koordinētais jaudas aprēķinātājs nodrošina, ka informācija par starpzonu jaudu un jaudas piešķiršanas ierobežojumiem tiek iesniegta attiecīgajiem NETO termiņā, kas nodrošina informācijas par starpzonu jaudu un jaudas piešķiršanas ierobežojumiem publicēšanu tirgū ne vēlāk kā līdz plkst. 11.00 pēc nākamās dienas tirgus laika.
2. Ja koordinētais jaudas aprēķinātājs nespēj iesniegt informāciju par starpzonu jaudu un jaudas piešķiršanas ierobežojumiem vienu stundu pirms nākamās dienas tirgus slēgšanas laika, konkrētais koordinētais jaudas aprēķinātājs par to paziņo attiecīgajiem NETO. Šie NETO nekavējoties publicē paziņojumu tirgus dalībniekiem.

Šādos gadījumos konkrētais koordinētais jaudas aprēķinātājs informāciju par starpzonu jaudu un jaudas piešķiršanas ierobežojumiem iesniedz ne vēlāk kā 30 minūtes pirms nākamās dienas tirgus slēgšanas laika.

## 47. pants

**Vienotas nākamās dienas tirgus sasaistīšanas norise**

1. Nākamās dienas tirgus atvēršanas laiks ir ne vēlāks kā plkst. 11.00 pēc nākamās dienas tirgus laika.
2. Nākamās dienas tirgus slēgšanas laiks katrā tirdzniecības zonā ir pēcpusdiena pēc nākamās dienas tirgus laika. PSO vai NETO reģionā, ko veido CEE reģions vai šā reģiona kaimiņvalstis, var noteikt atšķirīgu tirgus slēgšanas laiku, līdz šis reģions ir iesaistījies vienotā nākamās cenas sasaistīšanā.
3. Pirms nākamās dienas tirgus slēgšanas laika tirgus dalībnieki iesniedz visus uzdevumus attiecīgajiem NETO saskaņā ar 39. un 40. pantu.
4. Visi NETO iesniedz uzdevumus, kas saņemti saskaņā ar 3. punktu, lai izpildītu TSO funkcijas saskaņā ar 7. panta 2. punktu, ne vēlāk kā termiņā, ko visi NETO norādījuši priekšlikumā par vienotas cenas sasaistīšanas algoritmu, kurš minēts 37. panta 5. punktā.
5. Uzdevumus, kas savietoti vienotā nākamās dienas tirgus sasaistīšanā, uzskata par garantētiem.
6. TSO funkcijas nodrošina iesniegto uzdevumu anonimitāti.

## 48. pants

**Rezultātu iesniegšana**

1. Ne vēlāk kā termiņā, ko norādījuši visi PSO prasībās, kas noteiktas 37. panta 1. punkta a) apakšpunktā, visi NETO, kuri pilda TSO funkcijas, iesniedz informāciju par vienotas nākamās dienas tirgus sasaistīšanas rezultātiem:
  - a) visiem PSO, visiem koordinētajiem jaudas aprēķinātājiem un visiem NETO – par rezultātiem, kas norādīti 39. panta 2. panta a) un b) apakšpunktā;
  - b) visiem NETO – par rezultātiem, kas norādīti 39. panta 2. punkta c) apakšpunktā.
2. Katrs PSO verificē, vai ar cenas sasaistīšanas algoritmu iegūtie vienotas nākamās dienas tirgus sasaistīšanas rezultāti, kas minēti 39. panta 2. punkta b) apakšpunktā, ir aprēķināti saskaņā ar jaudas piešķiršanas ierobežojumiem un validēto starpzonu jaudu.
3. Katrs NETO verificē, vai ar cenas sasaistīšanas algoritmu iegūtie vienotas nākamās dienas tirgus sasaistīšanas rezultāti, kas minēti 39. panta 2. punkta c) apakšpunktā, ir aprēķināti saskaņā ar uzdevumiem.
4. Katrs NETO bez nepamatotas kavēšanās informē tirgus dalībniekus par to uzdevumu izpildes statusu.

## 49. pants

**No vienotas nākamās dienas tirgus sasaistīšanas izrietošās plānotās apmaiņas aprēķināšana**

1. Katrs plānotās apmaiņas aprēķinātājs aprēķina plānoto apmaiņu starp tirdzniecības zonām par katru tirgus laika vienību saskaņā ar metodiku, kas izstrādāta saskaņā ar 43. pantu.
2. Katrs plānotās apmaiņas aprēķinātājs par apstiprināto plānoto apmaiņu paziņo attiecīgajiem NETO, centrālajiem darījuma partneriem, sūtītājiem un PSO.

## 50. pants

**Rezerves procedūru iniciēšana**

1. Ja termiņā, kas noteikts saskaņā ar 37. panta 1. punkta a) apakšpunktu, neviens NETO, kas pilda TSO funkcijas, nespēj iesniegt nevienu ar cenas izlīdzināšanas algoritmu iegūto rezultātu vai spēj tos iesniegt daļēji, piemēro rezerves procedūras, kuras izstrādātas saskaņā ar 44. pantu.

2. Gadījumos, kad pastāv risks, ka neviens NETO, kas pilda TSO funkcijas, nespēs norādītajā termiņā sniegt nevienu rezultātu vai spēs tos iesniegt tikai daļēji, visi NETO paziņo visiem PSO, tiklīdz konstatēts šāds risks. Visi NETO, kas pilda TSO funkcijas, nekavējoties publicē paziņojumu tirgus dalībniekiem par to, ka varētu tikt piemērotas rezerves procedūras.

## 6. NODAĻA

### **Vienota tekošās dienas tirgus sasaistīšana**

#### 1. iedaļa

### **Vienotas tekošās dienas tirgus sasaistīšanas mērķi, nosacījumi un rezultāti**

#### 51. pants

#### **Nepārtrauktas tirdzniecības savietošanas algoritma mērķi**

1. No tekošās dienas starpzonu tirgus atvēršanas laika līdz tekošās dienas starpzonu tirgus slēgšanas laikam ar nepārtrauktas tirdzniecības savietošanas algoritmu nosaka, kurus uzdevumus atlasīt savietošanai, tā lai savietošana:
  - a) būtu vērsta uz ekonomiskā papildus ieguvuma vienotai tekošās dienas tirgus sasaistīšanai maksimizēšanu katram darījumam tekošās dienas laikposmā, piešķirot jaudu uzdevumiem, attiecībā uz kuriem ir iespējams veikt savietošanu saskaņā ar cenu un iesniegšanas laiku;
  - b) atbilstu jaudas piešķiršanas ierobežojumiem, par kuriem paziņots saskaņā ar 58. panta 1. punktu;
  - c) atbilstu starpzonu jaudai, par kuru paziņots saskaņā ar 58. panta 1. punktu;
  - d) notiktu saskaņā ar prasībām attiecībā uz rezultātu iesniegšanu, kas noteiktas 60. pantā;
  - e) veidā, kas būtu atkārtojams un mērogojams.
2. Nepārtrauktas tirdzniecības savietošanas algoritms sniedz rezultātus, kas minēti 52. pantā un atbilst produktu jaudai un funkcijām, kuras minētas 53. pantā.

#### 52. pants

#### **Nepārtrauktas tirdzniecības savietošanas algoritma rezultāti**

1. Visi NETO, pildot savas TSO funkcijas, nodrošina, ka ar nepārtrauktas tirdzniecības savietošanas algoritmu tiek iegūti vismaz šādi rezultāti:
  - a) uzdevumu izpildes statuss un cenas par darījumu;
  - b) vienota neto pozīcija katrai tirdzniecības zonai un tirgus laika vienībai tekošās dienas tirgū.
2. Visi NETO nodrošina, ka rezultāti, kas iegūti ar nepārtrauktas tirdzniecības savietošanas algoritmu, ir precīzi un efektīvi.
3. Visi PSO saskaņā ar 58. panta 2. punktu verificē, vai nepārtrauktas tirdzniecības savietošanas algoritma rezultāti ir saderīgi ar starpzonu jaudu un jaudas piešķiršanas ierobežojumiem.

#### 53. pants

#### **Izmantotie produkti**

1. Ne vēlāk kā 18 mēnešus pēc šīs regulas stāšanās spēkā NETO iesniedz kopīgu priekšlikumu par produktiem, ko var ņemt vērā vienotā tekošās dienas tirgus sasaistīšanā. NETO nodrošina, ka visi uzdevumi, kas izriet no šādiem produktiem un iesniegti, lai varētu pildīt TSO funkcijas saskaņā ar 7. pantu, ir izteikti euro un tajos ir norāde uz tirgus laiku un tirgus laika vienību.

2. Visi NETO kopīgi nodrošina, ka uzdevumi, kas izriet no šādiem produktiem, ir saderīgi ar starpzonu jaudas raksturlielumiem, kuri ļauj tos savietot vienlaicīgi.
3. Visi NETO kopīgi nodrošina, ka nepārtrauktas tirdzniecības savietošanas algoritmā ir iespējams iekļaut uzdevumus, kas aptver vienu tirgus laika vienību un vairākas tirgus laika vienības.
4. Divu gadu laikā pēc šīs regulas stāšanās spēkā un pēc tam katru otro gadu visi NETO apspriežas atbilstīgi 12. pantam ar:
  - a) tirgus dalībniekiem, lai nodrošinātu, ka pieejamie produkti atbilst to vajadzībām;
  - b) visiem PSO, lai nodrošinātu, ka produktos ir ņemta vērā darbības drošība;
  - c) visām regulatīvajām iestādēm, lai nodrošinātu, ka pieejamie produkti atbilst šīs regulas mērķiem.
5. Visi NETO, ja nepieciešams, attiecīgi korigē produktus atbilstoši 4. punktā minētās apspriešanas rezultātiem.

#### 54. pants

##### **Maksimālās un minimālās cenas**

1. Astoņpadsmit mēnešu laikā pēc šīs regulas stāšanās spēkā visi NETO sadarbībā ar attiecīgajiem PSO izstrādā priekšlikumu par saskaņotām maksimālajām un minimālajām klīringa cenām, ko piemēro visās tirdzniecības zonās, kuras piedalās vienotā tekošās dienas tirgus sasaistīšanā. Priekšlikumā ņem vērā aplēsi par elektroapgādes drošības vērtību.

Priekšlikumu apspriež saskaņā ar 12. pantu.

2. Visi NETO iesniedz priekšlikumu visām regulatīvajām iestādēm apstiprinājuma saņemšanai. Ja pilnvaras valsts līmenī apstiprināt maksimālās un minimālās klīringa cenas dalībvalsts ir piešķirusi citai iestādei, kas nav valsts regulatīvā iestāde, regulatīvā iestāde par priekšlikuma ietekmi uz valstu tirgiem apspriežas ar attiecīgo iestādi.

3. Pēc regulatīvo iestāžu lēmuma saņemšanas visi NETO bez nepamatotas kavēšanās informē attiecīgos PSO par šo lēmumu.

#### 55. pants

##### **Tekošās dienas jaudas cenas noteikšana**

1. Pēc piemērošanas vienotā metodika tekošās dienas starpzonu jaudas cenas noteikšanai, kas izstrādāta saskaņā ar 55. panta 3. punktu, atspoguļo tirgus pārslodzi, un tās pamatā ir faktiskie uzdevumi.

2. Pirms tiek apstiprināta vienota metodika tekošās dienas starpzonu jaudas cenas noteikšanai, kas minēta 3. punktā, PSO var ierosināt tekošās dienas starpzonu jaudas piešķiršanas mehānismu ar uzticamu cenu veidošanu atbilstīgi 1. punktā minētajām prasībām, kurš jāapstiprina attiecīgo dalībvalstu regulatīvajām iestādēm. Šis mehānisms nodrošina, ka tekošās dienas starpzonu jaudas cena tirgus dalībniekiem ir pieejama uzdevumu savietošanas brīdī.

3. Divdesmit četru mēnešu laikā pēc šīs regulas stāšanās spēkā visi PSO izstrādā priekšlikumu vienotai tekošās dienas starpzonu jaudas cenas noteikšanas metodikai. Priekšlikumu apspriež saskaņā ar 12. pantu.

4. Tekošās dienas starpzonu jaudai papildus cenai saskaņā ar 1., 2. un 3. punktu nepiemēro nekādu maksu, piemēram, nebalansa nodevu vai papildu nodevas.

## 56. pants

**Metodika, ar kuru aprēķina plānoto apmaiņu, kas izriet no vienotas tekošās dienas tirgus sasaistīšanas**

1. Sešpadsmit mēnešu laikā pēc šīs regulas stāšanās spēkā PSO, kuri plāno aprēķināt plānoto apmaiņu, kas izriet no vienotas tekošās dienas tirgus sasaistīšanas, izstrādā priekšlikumu kopīgai metodikai, saskaņā ar kuru veic šādu aprēķinu.

Priekšlikumu apspriež saskaņā ar 12. pantu.

2. Metodikā apraksta aprēķināšanas gaitu un vajadzības gadījumā norāda informāciju, kura attiecīgajiem NETO jāiesniedz plānotās apmaiņas aprēķinātājam, un šīs informācijas iesniegšanas termiņus.

3. Plānoto apmaiņu aprēķina, pamatojoties uz neto pozīcijām, kā noteikts 52. panta 1. punkta b) apakšpunktā.

4. Attiecīgie PSO ne vēlāk kā divus gadus pēc 1. punktā minētā apstiprinājuma, ko sniedz tā reģiona regulatīvās iestādes, uz kuru attiecas priekšlikums, metodiku pārskata. Pēc tam, ja kompetentās regulatīvās iestādes to pieprasa, PSO izvērtējumu veic reizi divos gados.

## 57. pants

**Pasākumi, kas attiecas uz vairāk nekā vienu NETO vienā tirdzniecības zonā, un pasākumi starpsavienotājiem, ko neekspluatē sertificēti PSO**

1. PSO tirdzniecības zonās, kurās ir iecelts un/vai piedāvā tirdzniecības pakalpojumus vairāk nekā viens NETO vai kurās ir starpsavienotāji, ko neekspluatē sertificēti PSO saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 714/2009 3. pantu, sadarbībā ar iesaistītajiem PSO, NETO un starpsavienotāju operatoriem, kas nav sertificēti kā PSO, izstrādā priekšlikumu starpzonu jaudas piešķiršanai un citus pasākumus, kas nepieciešami šādām tirdzniecības zonām, lai nodrošinātu, ka attiecīgie NETO un starpsavienotāji sniedz datus un finansiālo atbildību, kas nepieciešama šādiem pasākumiem. Pasākumiem jābūt tādiem, lai tajos varētu iesaistīties vēl citi PSO un NETO.

2. Priekšlikumu iesniedz apstiprināšanai valsts regulatīvajām iestādēm četru mēnešu laikā pēc tam, kad tirdzniecības zonā iecelts vairāk nekā viens NETO un/vai tam atļauts piedāvāt tirdzniecības pakalpojumus vai jaunu starpsavienotāju neekspluatē sertificēts PSO. Attiecībā uz esošajiem starpsavienotājiem, ko neekspluatē sertificēti PSO, priekšlikumu iesniedz četru mēnešu laikā pēc šīs regulas stāšanās spēkā.

## 2. iedaļa

**Vienotas tekošās dienas tirgus sasaistīšanas process**

## 58. pants

**Ievades datu iesniegšana**

1. Katrs koordinētais jaudas aprēķinātājs nodrošina, ka informācija par starpzonu jaudu un jaudas piešķiršanas ierobežojumiem tiek iesniegta attiecīgajiem NETO ne vēlāk kā 15 minūtes pirms tekošās dienas starpzonu tirgus atvēršanas laika.

2. Ja saistībā ar funkcionālām izmaiņām pārvades sistēmā ir nepieciešams atjaunināt informāciju par starpzonu jaudu un jaudas piešķiršanas ierobežojumiem, katrs PSO paziņo koordinētajiem jaudas aprēķinātājiem savā jaudas aprēķināšanas reģionā. Pēc tam koordinētie jaudas aprēķinātāji paziņo attiecīgajiem NETO.

3. Ja kāds no koordinētajiem jaudas aprēķinātājiem nespēj izpildīt 1. punktā noteikto, konkrētais koordinētais jaudas aprēķinātājs paziņo attiecīgajiem NETO. Šie NETO bez nepamatotas kavēšanās publicē paziņojumu visiem tirgus dalībniekiem.

## 59. pants

**Vienotas tekošās dienas tirgus sasaistīšanas norise**

1. Visiem PSO ir pienākums 16 mēnešu laikā pēc šīs regulas stāšanās spēkā iesniegt priekšlikumu par tekošās dienas starpzonu tirgus atvēršanas un tekošās dienas starpzonu tirgus slēgšanas laikiem. Priekšlikumu apspriež saskaņā ar 12. pantu.
2. Tekošās dienas starpzonu tirgus slēgšanas laiku nosaka tā, lai tas:
  - a) maksimizētu tirgus dalībnieku iespējas korigēt to balansu, tirgojoties tekošās dienas laikposmā pēc iespējas tuvāk reāllaikam; un
  - b) sniegtu PSO un tirgus dalībniekiem pietiekamu laiku plānošanas un balansēšanas procesiem saistībā ar tīkla un darbības drošību.
3. Katrai konkrētai tirdzniecības zonu robežai par katru tirgus laika vienību nosaka vienu tekošās dienas starpzonu tirgus slēgšanas laiku. Tas nav vēlāks par vienu stundu pirms attiecīgās tirgus laika vienības sākuma, un attiecībā uz to ņem vērā attiecīgos balansēšanas procesus saistībā ar darbības drošību.
4. Tekošās dienas enerģijas tirdzniecībai par konkrētu tirgus laika vienību attiecībā uz konkrētu tirdzniecības zonu robežu sākas ne vēlāk kā attiecīgo tirdzniecības zonu robežu tekošās dienas starpzonu tirgus atvēršanas laikā, un tā ir atļauta līdz tekošās dienas starpzonu tirgus slēgšanas laikam.
5. Pirms tekošās dienas starpzonu tirgus slēgšanas laika tirgus dalībnieki iesniedz attiecīgajiem NETO visus uzdevumus par konkrētu tirgus laika vienību. Visi NETO iesniedz uzdevumus par konkrētu tirgus laika vienību vienotā savietošanā tūlīt pēc tam, kad tie saņemti no tirgus dalībniekiem.
6. Uzdevumus, kas savietoti vienotā tekošās dienas tirgus sasaistīšanā, uzskata par garantētiem.
7. TSO funkcijas nodrošina, ka uzdevumi, kas iesniegti ar kopējās uzdevumu grāmatas palīdzību, ir anonīmi.

## 60. pants

**Rezultātu iesniegšana**

1. Visi NETO, kas pilda TSO funkcijas, informāciju par nepārtrauktas tirdzniecības savietošanas algoritma rezultātiem iesniedz:
  - a) visiem pārējiem NETO – par katra darījuma izpildes statusa rezultātiem, kā norādīts 52. panta 1. punkta a) apakšpunktā;
  - b) visiem PSO un plānotās apmaiņas aprēķinātājiem – par neto pozīcijām, kā norādīts 52. panta 1. punkta b) apakšpunktā.
2. Ja kāds NETO nespēj iesniegt minētos nepārtrauktas tirdzniecības savietošanas algoritma rezultātus saskaņā ar 1. punkta a) apakšpunktu tādu iemeslu dēļ, kas neietilpst tā atbildības jomā, tas par to paziņo visiem NETO.
3. Ja kāds NETO nespēj sniegt minētos nepārtrauktas tirdzniecības savietošanas algoritma rezultātus saskaņā ar 1. punkta b) apakšpunktu tādu iemeslu dēļ, kas neietilpst tā atbildības jomā, tas par to paziņo visiem PSO un katram plānotās apmaiņas aprēķinātājam, tiklīdz praktiski iespējams. Visi NETO paziņo attiecīgajiem tirgus dalībniekiem.
4. Visi NETO bez nepamatotas kavēšanās nosūta tirgus dalībniekiem informāciju, kas nepieciešama, lai nodrošinātu, ka var veikt 68. panta un 73. panta 3. punktā minētos pasākumus.

## 61. pants

**No vienotas tekošās dienas tirgus sasaistīšanas izrietošās plānotās apmaiņas aprēķināšana**

1. Katrs plānotās apmaiņas aprēķinātājs aprēķina plānoto apmaiņu starp tirdzniecības zonām par katru tirgus laika vienību saskaņā ar metodiku, kas izstrādāta saskaņā ar 56. pantu.
2. Katrs plānotās apmaiņas aprēķinātājs par apstiprināto plānoto apmaiņu paziņo attiecīgajiem NETO, centrālajiem darījuma partneriem, sūtītājiem un PSO.

## 62. pants

**Tirgus informācijas publicēšana**

1. Tiklīdz uzdevumi ir savietoti, katrs NETO attiecīgajiem tirgus dalībniekiem dara zināmu vismaz uzdevumu izpildes statusu un katra darījuma cenu, kas iegūti ar nepārtrauktas tirdzniecības savietošanas algoritmu, kā noteikts 52. panta 1. punkta a) apakšpunktā.
2. Katrs NETO nodrošina, ka apkopojums par piegādāto apjomu un cenām vismaz piecus gadus ir publiski pieejams un tam ir viegli pieejams formāts. Visi NETO priekšlikumā par nepārtrauktas tirdzniecības savietošanas algoritmu saskaņā ar 37. panta 5. punktu ierosina publicējamo informāciju.

## 63. pants

**Papildu reģionālās izsoles**

1. Astoņpadsmit mēnešu laikā pēc šīs regulas stāšanās spēkā attiecīgie NETO un PSO, uz ko attiecas tirdzniecības zonu robežas, var kopīgi iesniegt kopīgu priekšlikumu par papildu reģionālo tekošās dienas izsoļu mehānisma izstrādi un īstenošanu. Priekšlikumu apspriež saskaņā ar 12. pantu.
2. Papildu reģionālās tekošās dienas izsoles var īstenot tirdzniecības zonās vai starp tām papildus vienotās tekošās dienas tirgus sasaistīšanas risinājumam, kas minēts 51. pantā. Lai noturētu reģionālās tekošās dienas izsoles, nepārtraukta tirdzniecība attiecīgajās tirdzniecības zonās un starp tām var tikt apturēta uz ierobežotu laiku pirms tekošās dienas starpzonu tirgus slēgšanas laika, taču šis laikposms nedrīkst pārsniegt minimālo laiku, kas nepieciešams, izsoles veikšanai, un tas nekādā gadījumā nedrīkst pārsniegt 10 minūtes.
3. Metodika tekošās dienas starpzonu jaudas noteikšanai papildu reģionālajām tekošās dienas izsolēm var atšķirties no metodikas, kas izstrādāta saskaņā ar 55. panta 3. punktu, taču tai jebkurā gadījumā jāatbilst principiem, kas noteikti 55. panta 1. punktā.
4. Kompetentās regulatīvās iestādes var apstiprināt priekšlikumu par papildu reģionālajām tekošās dienas izsolēm, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:
  - a) reģionālajām izsolēm nav negatīvas ietekmes uz vienotas tekošās dienas tirgus sasaistīšanas likviditāti;
  - b) visu starpzonu jaudu piešķir, izmantojot jaudas pārvaldības moduli;
  - c) reģionālā izsole nerada nepamatotu diskrimināciju starp tirgus dalībniekiem no blakusesošiem reģioniem;
  - d) reģionālo izsoļu grafiki ir saskanīgi ar vienotu tekošās dienas tirgus sasaistīšanu, lai tirgus dalībnieki varētu tirgoties pēc iespējas tuvāk reāllaikam;
  - e) regulatīvās iestādes ir apspriedušās ar tirgus dalībniekiem attiecīgajās dalībvalstīs.
5. Vismaz reizi divos gados pēc tam, kad pieņemts lēmums par papildu reģionālajām izsolēm, attiecīgo dalībvalstu regulatīvās iestādes izvērtē reģionālo risinājumu saderīgumu ar vienotu tekošās dienas tirgus sasaistīšanu, lai nodrošinātu, ka iepriekš minētie nosacījumi joprojām ir izpildīti.



## 3. iedaļa

**Pārejas pasākumi attiecībā uz tekošo dienu**

## 64. pants

**Noteikumi attiecībā uz tiešo piešķiršanu**

1. Ja to kopīgi pieprasa regulatīvās iestādes no visu attiecīgo tirdzniecības zonu robežu dalībvalstīm, attiecīgie PSO papildus netiešajai piešķiršanai nodrošina arī tiešo piešķiršanu, t. i., jaudas piešķiršanu atsevišķi no elektroenerģijas tirdzniecības, izmantojot jaudas pārvaldības moduli uz tirdzniecības zonu robežām.
2. PSO, uz ko attiecas attiecīgās tirdzniecības robežas, kopīgi izstrādā priekšlikumu nosacījumiem, kas jāizpilda tirgus dalībniekiem, lai piedalītos tiešajā piešķiršanā. Priekšlikumu kopīgi apstiprina regulatīvās iestādes no visu attiecīgo tirdzniecības zonu robežu dalībvalstīm.
3. Izveidojot jaudas pārvaldības moduli, jāizvairās no diskriminēšanas, ja jauda vienlaicīgi tiek piešķirta gan netieši, gan tieši. Jaudas pārvaldības modulis nosaka, kurus uzdevumus izvēlēties savietošanai un kurus tiešas piešķiršanas pieprasījumus pieņemt, sarindojot pēc cenas un ieejas laika.

## 65. pants

**Atteikšanās no tiešās piešķiršanas**

1. Attiecīgie NETO cieši sadarbojas ar attiecīgajiem PSO un apspriežas ar tirgus dalībniekiem saskaņā ar 12. pantu, lai tirgus dalībnieku vajadzības, kas saistītas ar tiesībām uz tiešas jaudas piešķiršanu, pārveidotu nestandarta tekošās dienas produktos.
2. Pirms pieņemt lēmumu par atteikšanos no tiešās jaudas piešķiršanas regulatīvās iestādes no visu attiecīgo tirdzniecības zonu robežu dalībvalstīm kopīgi rīko apspriešanu, lai novērtētu, vai ierosinātie nestandarta tekošās dienas produkti atbilst tirgus dalībnieku vajadzībām attiecībā uz tekošās dienas tirdzniecību.
3. Kompetentās regulatīvās iestādes no visu attiecīgo tirdzniecības zonu robežu dalībvalstīm kopīgi apstiprina nestandarta produktu ieviešanu un atteikšanos no tiešās jaudas piešķiršanas.

## 66. pants

**Noteikumi saistībā ar tekošās dienas pasākumiem**

1. Tirgus dalībnieki nodrošina, ka tiek izpildīti ar starpzonu jaudas tiešo piešķiršanu saistītie nominācijas, klīringa un norēķinu pasākumi.
2. Tirgus dalībnieki izpilda visas finanšu saistības, kas saistītas ar klīringu un norēķiniem, kuri izriet no tiešās piešķiršanas.
3. Iesaistītie PSO publicē attiecīgo informāciju par starpsavienojumiem, kuriem ir piemērojama tiešā piešķiršana, tostarp informāciju par starpzonu jaudu tiešai piešķiršanai.

## 67. pants

**Tiešās piešķiršanas pieprasījumi**

Pieteikumu par starpzonu jaudas tiešu piešķiršanu tirgus dalībnieks var iesniegt tikai attiecībā uz starpsavienojumu, kuram ir piemērojama tiešā piešķiršana. Par katru tiešās jaudas piešķiršanas pieprasījumu tirgus dalībnieks jaudas pārvaldības modulī iesniedz informāciju par apjomu un cenu. Tieši piešķirtās jaudas cenu un apjomu attiecīgie PSO dara publiski pieejamu.

## 7. NODAĻA

**Klīrings un norēķini par vienotas nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanu**

## 68. pants

**Klīrings un norēķini**

1. Centrālie darījuma partneri nodrošina, ka klīrings un norēķini par visiem savietotajiem uzdevumiem tiek veikti savlaicīgi. Centrālie darījuma partneri saistībā ar visiem tirgus dalībnieku darījumiem darbojas kā darījuma partneri attiecībā uz finansiālajām tiesībām un pienākumiem, kas izriet no šiem darījumiem.
2. Katrs centrālais darījuma partneris saglabā tirgus dalībnieku savstarpējo anonimitāti.
3. Centrālie darījuma partneri saistībā ar elektroenerģijas apmaiņu starp tirdzniecības zonām savstarpēji ir darījuma partneri attiecībā uz finansiālajām tiesībām un pienākumiem, kas izriet no šādas elektroenerģijas apmaiņas.
4. Šādā apmaiņā ņem vērā:
  - a) neto pozīcijas, kas iegūtas saskaņā ar 39. panta 2. punkta b) apakšpunktu un 52. panta 1. punkta b) apakšpunktu;
  - b) plānoto apmaiņu, kas aprēķināta saskaņā ar 49. un 61. pantu.
5. Katrs centrālais darījumu partneris nodrošina, ka par katru tirgus laika vienību:
  - a) visās tirdzniecības zonās, vajadzības gadījumā ņemot vērā jaudas piešķiršanas ierobežojumus, nav atšķirības starp kopējo elektroenerģijas apjomu, kas izvadīts no visām tirdzniecības zonām, kurās ir pārpalikums, un kopējo elektroenerģijas apjomu, kas ievadīts visās tirdzniecības zonās, kurās ir deficīts;
  - b) starp tirdzniecības zonām savstarpēji eksportētais un importētais elektroenerģijas apjoms ir savstarpēji vienādi, un atšķirības var rasties tikai tad, ja ir vajadzība ņemt vērā jaudas piešķiršanas ierobežojumu apsvērumus.
6. Neatkarīgi no 3. punkta saistībā ar elektroenerģijas apmaiņu darījuma partneris starp dažādiem centrālajiem darījuma partneriem var būt sūtītājs, ja iesaistītās puses īpaši šādam mērķim noslēdz vienošanos. Ja vienošanās nav noslēgta, par sūtīšanas kārtību lemj regulatīvās iestādes, kas atbildīgas par tām tirdzniecības zonām, starp kurām ir jāveic elektroenerģijas apmaiņas klīrings un norēķini.
7. Visi centrālie darījuma partneri vai sūtītāji iekasē pārslodzes ieņēmumus, kas rodas no vienotas nākamās dienas tirgus sasaistīšanas, kura aprakstīta 46.–48. pantā, un no vienotas tekošās dienas tirgus sasaistīšanas, kura aprakstīta 58.–60. pantā.
8. Visi centrālie darījuma partneri vai sūtītāji nodrošina, ka iekasētie pārslodzes ieņēmumi tiek pārskaitīti PSO ne vēlāk kā divas nedēļas pēc norēķinu datuma.
9. Ja maksājumu apmaksas termiņi starp divām tirdzniecības zonām nav saskaņoti, iesaistītās dalībvalstis nodrošina, ka tiek iecelta struktūra, kura pārvalda neatbilstības starp termiņiem un uzņemas attiecīgās izmaksas.

## 8. NODAĻA

**Piešķirtās starpzonu jaudas garantēšana**

## 69. pants

**Priekšlikums nākamās dienas tirgum rezervētās jaudas garantēšanas termiņam**

Sešpadsmit mēnešu laikā pēc šīs regulas stāšanās spēkā visi PSO izstrādā kopīgu priekšlikumu nākamās dienas tirgum rezervētās jaudas garantēšanas termiņam, kas nevar būt īsāks par pusstundu pirms nākamās dienas tirgus slēgšanas laika. Priekšlikumu apspriež saskaņā ar 12. pantu.

## 70. pants

**Nākamās dienas jaudas un jaudas piešķiršanas ierobežojumu garantēšana**

1. Pirms nākamās dienas tirgum rezervētās jaudas garantēšanas termiņa katrs koordinētais jaudas aprēķinātājs var koriģēt starpzonu jaudu un jaudas piešķiršanas ierobežojumus, par kuriem paziņots attiecīgajiem NETO.
2. Pēc nākamās dienas tirgum rezervētās jaudas garantēšanas termiņa visa starpzonu jauda un jaudas piešķiršanas ierobežojumi ir garantēti nākamās dienas jaudas piešķiršanai, izņemot, ja ir izpildītas 46. panta 2. punkta prasības, kad starpzonu jauda un jaudas piešķiršanas ierobežojumi ir garantēti, tiklīdz informācija par tiem iesniegta attiecīgajiem NETO.
3. Pēc nākamās dienas tirgum rezervētās jaudas garantēšanas termiņa starpzonu jaudu, kas nav piešķirta, var koriģēt turpmākiem piešķirumiem.

## 71. pants

**Tekošās dienas jaudas garantēšana**

Starpzonu tekošās dienas garantē, tiklīdz tā ir piešķirta.

## 72. pants

**Garantēšana force majeure apstākļos vai ārkārtas situācijās**

1. *Force majeure* apstākļos vai ārkārtas situācijās, kas minētas Regulas (EK) Nr. 714/2009 16. panta 2. punktā, kad PSO jārikojas ātri un pārdispečēšana vai kompensācijas tirdzniecība nav iespējama, katrs PSO ir tiesīgs samazināt piešķirto starpzonu jaudu. Visos gadījumos samazināšanu veic saskaņotā veidā, sadarbojoties ar visiem tieši iesaistītajiem PSO.
2. PSO, kas saskaras ar *force majeure* apstākļiem vai ārkārtas situāciju, publicē paziņojumu, kurā apraksta *force majeure* apstākļu vai ārkārtas situācijas būtību un iespējamo ilgumu. Šo paziņojumu ar NETO palīdzību dara pieejamu attiecīgajiem tirgus dalībniekiem. Ja jauda tirgus dalībniekiem tiek piešķirta tieši, PSO, kurš saskaras ar *force majeure* apstākļiem vai ārkārtas situāciju, nosūta paziņojumu tieši līgumslēdzējām pusēm, kurām ir starpzonu jauda attiecīgajam tirgus laikposmam.
3. Ja piešķirto jaudu samazina tādu *force majeure* apstākļu vai ārkārtas situācijas dēļ, kas radušies PSO, tas atmaksā vai sniedz kompensāciju par *force majeure* apstākļu vai ārkārtas situācijas periodu saskaņā ar šādām prasībām:
  - a) ja jauda piešķirta netieši, uz centrālajiem darījuma partneriem vai sūtītājiem neattiecas finansiālais kaitējums vai finansiālais labums, kas rodas no nebalansa, ko radījis šāds samazinājums;
  - b) *force majeure* apstākļos, ja jaudu piešķir tieši, tirgus dalībniekiem ir tiesības saņemt atmaksu par cenu, ko tie samaksājuši par jaudu tiešās piešķiršanas procesā;
  - c) ārkārtas situācijā, ja jaudu piešķir tieši, tirgus dalībniekiem ir tiesības saņemt kompensāciju, kas vienāda ar tirgus cenas starpību starp iesaistītajām tirdzniecības zonām attiecīgajā laikposmā; vai
  - d) ārkārtas situācijā, ja jaudu piešķir tieši, bet tirdzniecības zonas cena nav aprēķināta vismaz vienā no abām attiecīgajām tirdzniecības zonām attiecīgajā laikposmā, tirgus dalībniekiem ir tiesības saņemt atmaksu, kas ir vienāda ar cenu, kura samaksāta par jaudu tiešās piešķiršanas procesā.
4. PSO, kas saskaras ar *force majeure* apstākļiem vai ārkārtas situāciju, ierobežo *force majeure* apstākļu vai ārkārtas situācijas radītās sekas un ilgumu.
5. Ja dalībvalsts attiecīgi noteikusi, pēc attiecīgā PSO pieprasījuma valsts regulatīvā iestāde izvērtē, vai gadījums kvalificējams kā *force majeure*.

## III SADAĻA

## IZMAKSAS

## 1. NODAĻA

***Pārslodzes ieņēmumu sadalīšanas metodika nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanai***

## 73. pants

**Pārslodzes ieņēmumu sadalīšanas metodika**

1. Divpadsmit mēnešu laikā pēc šīs regulas stāšanās spēkā visi PSO izstrādā priekšlikumu pārslodzes ieņēmumu sadalīšanas metodikai.
2. Metodikai, kas izstrādāta saskaņā ar 1. punktu:
  - a) jāsekmē efektīva elektroenerģijas pārvades sistēmas ilgtermiņa darbība un attīstība un efektīva Savienības elektroenerģijas tirgus darbība;
  - b) jāatbilst pārslodzes vadības vispārīgajiem principiem, kas noteikti Regulas (EK) Nr. 714/2009 16. pantā;
  - c) jāsniedz saprātīga iespēja plānot finanses;
  - d) jābūt saderīgai ar visiem laikposmiem;
  - e) jāparedz kārtība, kādā sadala pārslodzes ieņēmumus, kas iegūti no pārvades aktīviem, kuri pieder pusēm, kas nav PSO.
3. PSO pārslodzes ieņēmumus sadala saskaņā ar 1. punktā noteikto metodiku, cik vien drīz tas ir praktiski iespējams, bet ne vēlāk kā vienu nedēļu pēc tam, kad pārslodzes ieņēmumi ir pārskaitīti saskaņā ar 68. panta 8. punktu.

## 2. NODAĻA

***Pārdispečēšanas un kompensācijas tirdzniecības izmaksu dalīšanas metodika nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanai***

## 74. pants

**Pārdispečēšanas un kompensācijas tirdzniecības izmaksu dalīšanas metodika**

1. Ne vēlāk kā 16 mēnešus pēc tam, kad ir pieņemts lēmums par jaudas aprēķināšanas reģioniem, visi PSO katrā jaudas aprēķināšanas reģionā izstrādā priekšlikumu par kopīgu koordinētas pārdispečēšanas un kompensācijas tirdzniecības izmaksu dalīšanas metodiku.
2. Pārdispečēšanas un kompensācijas tirdzniecības izmaksu dalīšanas metodikā iekļauj izmaksu dalīšanas risinājumus pārrobežu mēroga darbībām.
3. Pārdispečēšanas un kompensācijas tirdzniecības izmaksas, uz kurām attiecināma izmaksu dalīšana starp attiecīgajiem PSO, nosaka pārredzamā un auditejamā veidā.
4. Pārdispečēšanas un kompensācijas tirdzniecības izmaksu dalīšanas metodikā vismaz:
  - a) nosaka, kuras izmaksas, kas radušās saistībā ar tādu korektīvu pasākumu izmantošanu, kuru izmaksas ņemtas vērā jaudas aprēķināšanā un attiecībā uz kuriem ir izstrādāts kopējs satvars to izmantošanai, ir attiecināmas uz izmaksu dalīšanu starp visiem jaudas aprēķināšanas reģiona PSO saskaņā ar jaudas aprēķināšanas metodiku, kas noteikta 20. un 21. pantā;
  - b) nosaka, kuras izmaksas, kas radušās, izmantojot pārdispečēšanu vai kompensācijas tirdzniecību nolūkā garantēt starpzonu jaudu, ir attiecināmas uz izmaksu dalīšanu starp visiem jaudas aprēķināšanas reģiona PSO saskaņā ar jaudas aprēķināšanas metodiku, kas noteikta 20. un 21. pantā;
  - c) paredz noteikumus izmaksu dalīšanai reģionālā mērogā, kā noteikts saskaņā ar a) un b) apakšpunktu.

5. Metodikā, kas izstrādāta saskaņā ar 1. punktu, iekļauj:
- a) mehānismu, ar kuru pārbauda, cik liela ir faktiskā vajadzība pēc pārdispečēšanas vai kompensācijas tirdzniecības starp iesaistītajiem PSO;
  - b) *ex post* mehānismu, ar kuru uzrauga korektīvo maksas pasākumu izmantojumu;
  - c) mehānismu, ar kuru, pamatojoties uz darbības drošību un ekonomiskiem kritērijiem, novērtē korektīvo pasākumu ietekmi;
  - d) procesu, ar kuru korektīvos pasākumus var uzlabot;
  - e) procesu, ar kuru kompetentās regulatīvās iestādes var uzraudzīt katru jaudas aprēķināšanas reģionu.
6. Metodikai, kas izstrādāta saskaņā ar 1. punktu, arī:
- a) jāparedz stimuli jaudas vadībai, tostarp korektīvi pasākumi un stimuli efektīviem ieguldījumiem;
  - b) jābūt saskaņotai ar iesaistīto PSO pienākumiem un saistībām;
  - c) jānodrošina taisnīgs izmaksu un ieguvumu sadalījums starp iesaistītajiem PSO;
  - d) jābūt saskaņotai ar citiem saistītajiem mehānismiem, tostarp vismaz ar:
    - i) pārslodzes ieņēmumu sadalīšanas metodiku, kas noteikta 73. pantā;
    - ii) PSO savstarpējo kompensāciju mehānismu, kas noteikts Regulas (EK) Nr. 714/2009 13. pantā un Komisijas Regulā (ES) Nr. 838/2010 <sup>(1)</sup>;
  - e) jāsekmē efektīva Eiropas savstarpēji savienotās sistēmas ilgtermiņa attīstība un darbība un efektīva Eiropas elektroenerģijas tirgus darbība;
  - f) jāsekmē atbilstība pārslodzes vadības vispārīgajiem principiem, kas noteikti Regulas (EK) Nr. 714/2009 16. pantā;
  - g) jāsniedz saprātīga iespēja plānot finanses;
  - h) jābūt saderīgai ar visiem nākamās dienas un tekošās dienas tirgus laikposmiem; un
  - i) jāatbilst pārredzamības un nediskriminēšanas principiem.
7. Līdz 2018. gada 31. decembrim visi PSO katrā jaudas aprēķināšanas reģionā pēc iespējas starp reģioniem saskaņo pārdispečēšanas un kompensācijas tirdzniecības izmaksu dalīšanas metodikas, ko piemēro to attiecīgās jaudas aprēķina reģionā.

### 3. NODAĻA

#### ***Jaudas piešķiršanas un pārslodzes vadības radīto izmaksu atgūšana***

##### 75. pants

#### **Vispārīgie noteikumi par izmaksu atgūšanu**

1. Izmaksas, kas saistītas ar pienākumiem, kuri noteikti PSO saskaņā ar 8. pantu, tostarp izmaksas, kas norādītas 74. pantā un 76.–79. pantā, novērtē kompetentās regulatīvās iestādes. Izmaksas, kas novērtētas kā pieņemamas, efektīvas un samērīgas, atlīdzina savlaicīgi, izmantojot tīkla tarifus vai citus piemērotus mehānismus, kā noteikušas kompetentās regulatīvās iestādes.
2. Dalībvalstu daļu no kopējām izmaksām, kas minētas 80. panta 2. punkta a) apakšpunktā, un reģionālajām izmaksām, kas minētas 80. panta 2. punkta b) apakšpunktā, un valstu izmaksas, kas minētas 80. panta 2. punkta c) apakšpunktā, kuras atzīst par pieņemamām, efektīvām un samērīgām, atlīdzina, izmantojot NETO maksājāmās nodevas, tīkla tarifus vai citus piemērotus mehānismus, kā noteikušas kompetentās regulatīvās iestādes.
3. Ja regulatīvās iestādes to pieprasa, attiecīgie PSO, NETO un delegāti saskaņā ar 78. pantu trīs mēnešu laikā pēc pieprasījuma sniedz informāciju, kas nepieciešama, lai sekmētu radušos izmaksu novērtēšanu.

<sup>(1)</sup> Komisijas 2010. gada 23. septembra Regula (ES) Nr. 838/2010, ar ko nosaka pamatnostādnes par pārvades sistēmu operatoru savstarpējo kompensāciju mehānismu un kopējo regulatīvo pieeju pārvades maksu noteikšanai (OV L 250, 24.9.2010., 5. lpp.).

## 76. pants

**Izmaksas par vienotas nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanas risinājumu izstrādi, grozīšanu un izmantošanu**

1. Visi NETO kopīgi sedz šādas izmaksas:
  - a) kopējās, reģionālās un valstu izmaksas par cenas sasaistīšanas algoritma un vienotas nākamās dienas tirgus sasaistīšanas izstrādi, atjaunināšanu un turpmāku uzlabošanu;
  - b) kopējās, reģionālās un valstu izmaksas par nepārtrauktas tirdzniecības savietošanas algoritma un vienotas tekošās dienas tirgus sasaistīšanas izstrādi, atjaunināšanu un turpmāku uzlabošanu;
  - c) kopējās, reģionālās un valstu izmaksas par vienotas nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanas izmantošanu.
2. Ja attiecīgie NETO ir vienojušies un ir saņemts attiecīgo regulatīvo iestāžu apstiprinājums, PSO var palīdzēt segt izmaksas, kas minētas 1. punktā. Šādos gadījumos divu mēnešu laikā pēc tam, kad no iesaistītajiem NETO ir saņemta prognoze, katram PSO ir tiesības iesniegt attiecīgajai regulatīvajai iestādei apstiprināšanai priekšlikumu dalībai izmaksu segšanā.
3. Iesaistītajiem NETO ir tiesības 1. punktā minētās izmaksas, kuras nav apmaksājuši PSO saskaņā ar 2. punktu, atgūt ar nodevu vai citu piemērotu mehānismu palīdzību, izmantojot valstu līgumus ar kompetento regulatīvo iestādi, – bet tikai tad, ja izmaksas ir pieņemamas un samērīgas.

## 77. pants

**Klīringa un norēķinu izmaksas**

1. Visas izmaksas, kas radušās centrālajiem darījuma partneriem un sūtītājiem, atgūst ar nodevu vai citu piemērotu mehānismu palīdzību, ja tie ir pieņemami un samērīgi.
2. Centrālie darījuma partneri un sūtītāji cenšas, lai klīringa un norēķinu pasākumi būtu efektīvi, neradītu nevajadzīgas izmaksas un atspoguļotu risku. Pārrobežu klīringa un norēķinu pasākumus apstiprina attiecīgās valstu regulatīvās iestādes.

## 78. pants

**Koordinētas jaudas aprēķināšanas procesa izstrādes un izmantošanas izmaksas**

1. Katrs PSO individuāli sedz izmaksas par jaudas aprēķināšanas procesa ievades datu nodrošināšanu.
2. Visi PSO kopīgi sedz izmaksas par atsevišķo tīkla modeļu apvienošanu.

Visi PSO katrā jaudas aprēķināšanas reģionā sedz izmaksas par koordinētas jaudas aprēķināšanas struktūru izveidi un darbību.

3. Visas izmaksas, kas radušās tirgus dalībniekiem saistībā ar šīs regulas prasību izpildi, sedz paši tirgus dalībnieki.

## 79. pants

**Garantēšanas izmaksas**

Izmaksas par garantēšanu saskaņā ar 70. panta 2. punktu un 71. pantu sedz attiecīgie PSO, cik vien iespējams saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 714/2009 16. panta 6. punkta a) apakšpunktu. Šīs izmaksas ietver izmaksas, ko rada kompensācijas mehānismi, kas saistīti ar starpzonu jaudas garantēšanu, kā arī pārdispečēšanas, kompensācijas tirdzniecības un nebalansa izmaksas, kas saistītas ar kompensācijām tirgus dalībniekiem.

## 80. pants

**Izmaksu dalīšana starp NETO un PSO dažādās dalībvalstīs**

1. Visi attiecīgie NETO un PSO regulatīvajām iestādēm iesniedz gada ziņojumu, kurā sīki norādītas izmaksas par vienotas nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanas mehānismu izstrādi, grozīšanu un izmantošanu. Šo ziņojumu publicē Aģentūra, rūpīgi izvērtējot sensitīvas komercinformācijas publicēšanu. Izmaksas, kas tieši saistītas ar vienotu nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanu, ir skaidri un atsevišķi norādītas un revidējamas. Ziņojumā sniedz arī pilnīgu informāciju par palīdzību, ko NETO snieguši PSO saistībā ar izmaksu segšanu saskaņā ar 76. panta 2. punktu.
2. Izmaksas, kas minētas 1. punktā, iedala:
  - a) kopējās izmaksās, ko rada koordinētas visu to NETO un PSO darbības, kuri piedalās vienotā nākamās dienas vai tekošās dienas tirgus sasaistīšanā;
  - b) reģionālās izmaksās, ko rada to NETO un PSO darbības, kuri sadarbojas konkrētā reģionā;
  - c) valstu izmaksās, ko rada NETO un PSO darbības konkrētajā dalībvalstī.
3. Kopējās izmaksas, kas minētas 2. punkta a) apakšpunktā, daļa starp tiem PSO un NETO dalībvalstīs un trešās valstīs, kuri piedalās vienotā nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanā. Lai aprēķinātu summu, kas jāmaksā PSO un NETO katrā dalībvalstī un attiecīgā gadījumā trešās valstīs, 1/8 no kopējām izmaksām sadala vienādi starp katru dalībvalsti un trešo valsti, 5/8 sadala starp katru dalībvalsti un trešo valsti proporcionāli to patēriņam un 2/8 sadala vienādi starp iesaistītajiem NETO. Lai ņemtu vērā izmaiņas kopējās izmaksās vai izmaiņas, kas saistītas ar iesaistītajiem PSO un NETO, kopējo izmaksu aprēķinu regulāri koriģē.
4. NETO un PSO, kas sadarbojas konkrētā reģionā, kopīgi vienojas par priekšlikumu reģionālo izmaksu dalīšanai saskaņā ar 2. punkta b) apakšpunktu. Priekšlikumu pēc tam individuāli apstiprina kompetentās valstu iestādes dalībvalstīs, kuras ietilpst konkrētajā reģionā. NETO un PSO, kas sadarbojas konkrētā reģionā, kā alternatīvu var izmantot izmaksu dalīšanas kārtību, kas aprakstīta 3. punktā.
5. Izmaksu dalīšanas principus piemēro izmaksām, kas radušās, sākot no šīs regulas spēkā stāšanās brīža. Tas neskar esošos risinājumus, ko izmanto vienotas nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanas attīstīšanai, un izmaksas, kas radušās pirms šīs regulas stāšanās spēkā, sadala starp NETO un PSO, kā to paredz esošās vienošanās, kuras regulē šādus risinājumus.

## IV SADAĻA

**PIENĀKUMU DELEĢĒŠANA UN UZRAUDZĪBA**

## 81. pants

**Pienākumu deleģēšana**

1. PSO vai NETO var pilnībā vai daļēji deleģēt pienākumus, kas tam noteikti saskaņā ar šo regulu, vienai vai vairākām trešām personām, ja trešā persona var pildīt attiecīgo funkciju vismaz tikpat efektīvi kā deleģējošā struktūra. Deleģējošā struktūra saglabā atbildību par to, lai tiktu izpildīti šajā regulā noteiktie pienākumi, tostarp nodrošina piekļuvi informācijai, kas regulatīvajai iestādei nepieciešama uzraudzībai.
2. Pirms deleģēšanas attiecīgā trešā persona skaidri apliecina deleģējošajai personai spēju izpildīt visus šajā regulā noteiktos pienākumus.
3. Ja šajā regulā minētie pienākumi pilnībā vai daļēji tiek deleģēti trešai personai, deleģējošā persona nodrošina, ka pirms deleģēšanas ir noslēgti atbilstoši konfidencialitātes līgumi, kuri ir saskaņā ar deleģējošās personas konfidencialitātes ievērošanas pienākumiem.

## 82. pants

**Vienotās nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanas īstenošanas uzraudzība**

1. Struktūru vai struktūras, kas pilda TSO funkcijas, uzrauga regulatīvās iestādes vai attiecīgās iestādes teritorijā, kurā atrodas struktūra(-as). Ja nepieciešams, uzraudzību palīdz veikt citas regulatīvās iestādes vai citas attiecīgās iestādes un Aģentūra. Regulatīvās iestādes vai attiecīgās iestādes, kas ir primāri atbildīgas par NETO un TSO funkciju uzraudzību, pilnībā savstarpēji sadarbojas un nodrošina Aģentūrai un citām regulatīvajām iestādēm piekļuvi informācijai, lai garantētu pienācīgu vienotās nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanas uzraudzību saskaņā ar Direktīvas 2009/72/EK 38. pantu.
2. Vienotās nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanas īstenošanas uzraudzība, ko veic ENTSO-E saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 714/2009 8. panta 8. punktu, aptver šādus aspektus:
  - a) vienotās nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanas īstenošanas progresu un ar to saistītās iespējamās problēmas, tostarp dažādo pieejamo variantu izvēli katrā valstī;
  - b) jaudas aprēķina un piešķiršanas ziņojuma sagatavošanu saskaņā ar 31. panta 1. punktu;
  - c) tirdzniecības zonu konfigurācijas efektivitāti sadarbībā ar Aģentūru saskaņā ar 34. pantu;
  - d) cenas sasaistīšanas algoritma un nepārtrauktas tirdzniecības savietošanas algoritma darbības efektivitāti sadarbībā ar NETO saskaņā ar 37. panta 6. punktu;
  - e) to, cik efektīvs ir kritērijs par elektroapgādes drošības vērtību saskaņā ar 41. panta 1. punktu un 54. panta 1. punktu; un
  - f) no vienotās nākamās dienas tirgus sasaistīšanas izrietošās plānotās apmaiņas aprēķināšanas metodikas izvērtējumu saskaņā ar 43. panta 4. punktu.
3. ENTSO-E sešu mēnešu laikā pēc šīs regulas stāšanās spēkā iesniedz Aģentūrai uzraudzības plānu, kurā ietver sagatavojamos ziņojumus un atjauninājumus saskaņā ar 2. punktu un par kuru Aģentūra sniedz atzinumu.
4. Aģentūra sadarbībā ar ENTSO-E sešu mēnešu laikā pēc šīs regulas stāšanās spēkā sagatavo sarakstu ar attiecīgo informāciju, kas ENTSO-E jāpaziņo Aģentūrai saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 714/2009 8. panta 9. punktu un 9. panta 1. punktu. Attiecīgās informācijas saraksts var tikt atjaunināts. ENTSO-E uztur visaptverošu, standartizēta formāta digitālo datu arhīvu, kurā ir Aģentūras pieprasītā informācija.
5. Visi PSO iesniedz ENTSO-E informāciju, kas vajadzīga, lai izpildītu pienākumus saskaņā ar 2. un 4. punktu.
6. NETO, tirgus dalībnieki un citas attiecīgas organizācijas attiecībā uz vienotu nākamās dienas un tekošās dienas tirgus sasaistīšanu pēc Aģentūras un ENTSO-E kopīga lūguma iesniedz ENTSO-E informāciju, kas nepieciešama uzraudzībai saskaņā ar 2. un 4. punktu, izņemot informāciju, ko regulatīvās iestādes, Aģentūra vai ENTSO-E jau ieguvušas saistībā ar to attiecīgo īstenošanas uzraudzības pienākumu izpildi.

## V SADAĻA

**PĀREJAS UN NOBEIGUMA NOTEIKUMI**

## 83. pants

**Pārejas noteikumi Īrijai un Ziemeļīrijai**

1. Izņemot attiecībā uz 4., 5. un 6. pantu un līdzdalību noteikumu vai metodiku izstrādē, kam piemērojami attiecīgi termiņi, šīs regulas prasības līdz 2017. gada 31. decembrim nepiemēro Īrijai un Ziemeļīrijai.



2. No šīs regulas spēkā stāšanās datuma līdz 2017. gada 31. decembrim Īrijā un Ziemeļīrijā īsteno sagatavošanas pārejas pasākumus. Šie pārejas pasākumi:
- a) sekmē to, lai līdz 2017. gada 31. decembrim notiktu pāreja uz pilnīgu šīs regulas īstenošanu un ievērošanu, tostarp ietver visus sagatavošanas pasākumus, kas vajadzīgi, lai pilnīgi īstenotu un ievērotu šo regulu;
  - b) nodrošina pieņemamu integrāciju ar blakusesošo jurisdikciju tirgiem;
  - c) paredz vismaz:
    - i) starpsavienotāja jaudas piešķiršanu tiešajā nākamās dienas izsolē un vismaz divās netiešās tekošās dienas izsolēs;
    - ii) starpsavienojuma jaudas un elektroenerģijas kopīgu nomināciju nākamās dienas tirgus laikposmā;
    - iii) principa “izmanto vai zaudē” vai “izmanto vai pārdod” piemērošanu, kā norādīts Regulas (EK) Nr. 714/2009 I pielikuma 2.5. punktā, jaudai, kas nav izmantota nākamās dienas tirgus laikposmā;
  - d) nodrošina taisnīgu un nediskriminējošu cenu noteikšanu par starpsavienotāja jaudu netiešajās tekošās dienas izsolēs;
  - e) ievieš taisnīgus, pārredzamus un nediskriminējošus kompensācijas mehānismus garantēšanai;
  - f) ietver detalizētu rīcības plānu, kuru apstiprina Īrijas un Ziemeļīrijas regulatīvās iestādes un kurā paredzēti atskaites punkti pilnīgai šīs regulas īstenošanai un izpildei;
  - g) tiek apspriesti, iesaistot visas attiecīgās puses, un attiecībā uz tiem ļoti rūpīgi ņemt vērā apspriešanas rezultātus;
  - h) ir pamatoti ar izmaksu un ieguvumu analīzi;
  - i) nevajadzīgi neietekmē citas jurisdikcijas.
3. Regulatīvās iestādes, kas atbildīgas par Īrijas un Ziemeļīrijas teritoriju, iesniedz Aģentūrai vismaz reizi ceturksnī vai pēc Aģentūras pieprasījuma jebkādu informāciju, kas nepieciešama, lai novērtētu elektroenerģijas tirgus pārejas pasākumus Īrijas salā un progresu virzībā uz pilnīgu šīs regulas īstenošanu un izpildi.

#### 84. pants

#### Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2015. gada 24. jūlijā

Komisijas vārdā –  
priekšsēdētājs  
Jean-Claude JUNCKER